

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Рахункової палати
від 15.05.2018 № 12-6

ЗВІТ

**про результати аудиту ефективності використання коштів
резервного фонду державного бюджету в 2017 році**

Київ 2018

ЗМІСТ

СПИСОК АБРЕВІАТУР І СКОРОЧЕНЬ	3
ПРЕАМБУЛА	4
ВСТУП.....	7
1. АНАЛІЗ СТАНУ РЕАГУВАННЯ НА РІШЕННЯ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ, ПРИЙНЯТЕ ЗА ПІДСУМКАМИ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАХОДУ ДЕРЖАВНОГО ЗОВНІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ (АУДИТУ).....	7
2. ОЦІНКА СТАНУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ РЕЗЕРВНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	10
2.1. <i>Правові засади формування резервного фонду</i>	10
2.2. <i>Механізм виділення коштів з резервного фонду</i>	11
2.3. <i>Процедури використання коштів резервного фонду</i>	14
3. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ РЕЗЕРВНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ.....	15
3.1. <i>Формування резервного фонду</i>	15
3.2. <i>Розподіл та напрями використання коштів</i>	16
3.3. <i>Стан дотримання процедур із підготовки рішень про виділення коштів</i>	18
4. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ РЕЗЕРВНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	25
4.1. <i>Результати використання коштів</i>	25
4.2. <i>Структура та динаміка заборгованості</i>	37
4.3. <i>Стан заборгованості перед державним бюджетом за фінансовою допомогою, наданою за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету на умовах повернення</i>	41
ВИСНОВКИ.....	45
ПРОПОЗИЦІЇ.....	52
ДОДАТКИ.....	56

СПИСОК АБРЕВІАТУР І СКОРОЧЕНЬ

Адміністрація Держспецзв'язку	–	Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України
ГУР Міноборони	–	Головне управління розвідки Міністерства оборони України
Держкомтелерадіо	–	Державний комітет телебачення і радіомовлення України
ДСНС	–	Державна служба України з надзвичайних ситуацій
ДУС	–	Державне управління справами
ЖКГ	–	житлово-комунальне господарство
Казначейство	–	Державна казначейська служба України
МВС	–	Міністерство внутрішніх справ України
Мінекономрозвитку	–	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Міненерговугілля	–	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України
Міноборони	–	Міністерство оборони України
Мінрегіон	–	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
Мінсоцполітики	–	Міністерство соціальної політики України
Мінфін	–	Міністерство фінансів України
МОЗ	–	Міністерство охорони здоров'я України
НАМН	–	Національна академія медичних наук України
НС	–	надзвичайна ситуація
ОДА	–	обласна державна адміністрація
СБУ	–	Служба безпеки України
УКБ Луганської ОДА	–	управління капітального будівництва Луганської обласної державної адміністрації
Укравтодор	–	Державне агентство автомобільних доріг України
ЦВК	–	Центральна виборча комісія

ПРЕАМБУЛА

Підстава для проведення аудиту: План роботи Рахункової палати на 2018 рік.

Мета аудиту: встановлення фактичного стану справ і оцінка ефективності використання у 2017 році коштів резервного фонду державного бюджету й управлінських рішень учасників бюджетного процесу, а також надання рекомендацій з підвищення ефективності управління коштами державного бюджету та їх використання.

Предмет аудиту:

- кошти резервного фонду державного бюджету за бюджетною програмою "Резервний фонд" (КПКВК 3511030) у сумі 1,5 млрд грн та їх рух;
- законодавчі, нормативно-правові, розпорядчі акти й інші документи, що обґрунтовують формування резервного фонду державного бюджету, розподіл та використання цих коштів;
- плани, кошториси, розрахунки й інші документи, які регламентують використання коштів державного бюджету;
- бюджетна й фінансова звітність, аналітична і статистична інформація, а також інші матеріали й документи, що стосуються управління коштами державного бюджету та їх використання у 2017 році, а з окремих питань – за більш тривалий період.

Об'єкти аудиту:

- центральні органи виконавчої влади, до повноважень яких віднесено питання прийняття окремих управлінських рішень, пов'язаних з виділенням коштів резервного фонду державного бюджету:
 - Міністерство економічного розвитку і торгівлі України;
 - Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України;
 - Державна служба України з надзвичайних ситуацій;
 - Державна казначейська служба України;
- розпорядники та одержувачі коштів резервного фонду державного бюджету:
 - Міністерство енергетики та вугільної промисловості України;
 - Міністерство соціальної політики України;
 - Державна служба України з надзвичайних ситуацій;
 - Львівська обласна державна адміністрація;
 - Департамент міського господарства Дрогобицької міської ради (Львівська область);
 - Департамент розвитку та експлуатації житлово-комунального господарства Львівської обласної державної адміністрації (м. Львів);
 - управління капітального будівництва Луганської обласної державної адміністрації (м. Северодонецьк Луганської області);
 - Бердичівська районна державна адміністрація (Житомирська область);
 - виконавчий комітет Бердичівської міської ради (Житомирська область);

- виконавчий комітет Буської міської ради (Львівська область);
- Київський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України (м. Київ);
- товариство з обмеженою відповідальністю "Губернатор" (Одеська область);
- товариство з обмеженою відповідальністю "Курортне об'єднання "Сонячний берег" (Одеська область).

Термін виконання аудиту: підготовку, проведення аудиту та складання звіту за його результатами здійснено протягом січня-квітня 2018 року.

Початкові обмеження щодо проведення аудиту:

- *період, охоплений аудитом:* 2017 рік, з окремих питань аналітичні, статистичні та звітні дані – за більш тривалий період;
- *територіальні:* Житомирська, Луганська, Львівська, Одеська області та місто Київ, а також Вінницька і Харківська області, в яких Рахунковою палатою заплановано здійснити окремий аудит ефективності використання у 2017 році коштів резервного фонду державного бюджету, спрямованих Кабінетом Міністрів України на проведення заходів з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, що сталися внаслідок пожеж на складах боєприпасів у м. Балаклії Харківської області та м. Калинівці Вінницької області¹.

Критерії, які використовувалися під час аудиту:

- *щодо відбору об'єктів аудиту:* об'єктами аудиту є міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, які є учасниками процедур, пов'язаних з виділенням коштів резервного фонду державного бюджету, а також головні розпорядники бюджетних коштів, розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачі бюджетних коштів;

- *щодо оцінки законності:* дотримання норм чинного законодавства при виділенні та використанні коштів резервного фонду державного бюджету;

- *щодо оцінки ефективності:*

продуктивність – співвідношення між результатами діяльності учасника бюджетного процесу і використаними для досягнення таких результатів коштами резервного фонду державного бюджету;

результативність – ступінь відповідності фактичних результатів діяльності учасника бюджетного процесу запланованим результатам;

економність – досягнення учасником бюджетного процесу запланованих результатів за рахунок використання мінімального обсягу коштів резервного фонду державного бюджету або досягнення максимального результату при використанні визначеного обсягу цих коштів.

Методи збирання даних:

- аналіз матеріалів попереднього заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) Рахункової палати та інформації про реагування за його результатами;

- аналіз звітності, документів, а також інших матеріалів, які стосуються предмета аудиту;

¹ Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.03.2017 № 209-р, від 29.03.2017 № 210-р, від 26.04.2017 № 325-р, від 27.09.2017 № 667-р, від 27.09.2017 № 668-р та від 04.10.2017 № 702-р.

- моніторинг законодавчих, нормативно-правових, розпорядчих актів та інших документів, пов'язаних з предметом аудиту;
- проведення контрольних заходів визначених об'єктів аудиту;
- аналіз документів щодо організації роботи та виконання покладених на об'єкти аудиту завдань і заходів;
- опитування, обстеження та порівняння;
- отримання усних і письмових відповідей, а також пояснень від учасників бюджетного процесу та відповідальних посадових осіб.

Джерела інформації:

- матеріали попереднього заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), а також інформація об'єктів контролю про результати реагування на рекомендації Рахункової палати;
- звітність, зокрема про виконання Державного бюджету України за 2017 рік;
- звіти про використання коштів резервного фонду Державного бюджету України за 2009–2017 роки;
- фінансова та бюджетна звітність головних розпорядників бюджетних коштів за 2017 рік, подана Рахунковій палаті;
- законодавчі, нормативно-правові, розпорядчі акти та інші документи, що стосуються предмета аудиту;
- документи об'єктів аудиту щодо організації їх роботи та виконання покладених на них завдань і заходів;
- дані бухгалтерського й аналітичного обліку та внутрішнього контролю об'єктів аудиту;
- документи й інші матеріали, а також усні, письмові відповіді та пояснення учасників бюджетного процесу і посадових осіб об'єктів аудиту.

Обсяг коштів резервного фонду державного бюджету, який підлягав оцінці під час аудиту:

- щодо прийняття управлінських рішень, пов'язаних з виділенням коштів резервного фонду державного бюджету, – **1,5 млрд грн** (за заходами департаменту з питань АПК, природоохоронної діяльності та надзвичайних ситуацій);
- щодо стану використання коштів резервного фонду державного бюджету – **526,7 млн грн**, у тому числі за заходами департаменту з питань АПК, природоохоронної діяльності та надзвичайних ситуацій – **356,6 млн грн**, територіальних управлінь Рахункової палати – **170,1 млн гривень**.

За результатами здійснення заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту):

- **складено і підписано 16 актів**, з яких **6** – із застереженнями (Львівська обласна державна адміністрація, Департамент розвитку та експлуатації житлово-комунального господарства Львівської обласної державної адміністрації, управління капітального будівництва Луганської обласної державної адміністрації, Бердичівська районна державна адміністрація, виконавчий комітет Буської міської ради та Департамент міського господарства Дрогобицької міськради). Загалом надано **16 застережень**, з яких **9 взято до відома** і 7 не враховано;
- **отримано відповіді на 14 запитів** щодо надання інформації.

ВСТУП

Резервний фонд Державного бюджету України – законодавчо встановлене джерело здійснення непередбачених видатків, що не мають постійного характеру і не могли бути передбачені під час складання проекту бюджету.

Цей інструмент повинен сприяти Кабінету Міністрів України оперативному вирішенню нагальних питань, які можуть виникати впродовж бюджетного періоду у гуманітарній та економічній сферах, а також у сферах національної безпеки та оборони держави.

Зокрема, у 2017 році невідкладного вирішення потребували питання, пов'язані із запобіганням наслідкам надзвичайних ситуацій та їх ліквідацією, забезпеченням виплат грошової допомоги членам сімей загиблих осіб і особам, постраждалим під час участі в Революції Гідності та в антитерористичній операції, тимчасовою окупацією територій України та виникненням інших неочікуваних подій.

Водночас слід зазначити, що використання коштів резервного фонду державного бюджету здійснюється з певними відмінностями від усталеного та регламентованого бюджетним законодавством процесу, що зумовлює необхідність посиленого контролю за їх ефективним та цільовим використанням.

Враховуючи викладене та суспільну важливість законного й ефективного використання коштів, які кожного року в значних обсягах виділяються з резервного фонду державного бюджету, особливої актуальності набуває здійснення аудиту в цій сфері державного управління, що проводиться Рахунковою палатою щороку.

1. АНАЛІЗ СТАНУ РЕАГУВАННЯ НА РІШЕННЯ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ, ПРИЙНЯТЕ ЗА ПІДСУМКАМИ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАХОДУ ДЕРЖАВНОГО ЗОВНІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ (АУДИТУ)

Рішенням Рахункової палати від 28.03.2017 № 8-3 затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів резервного фонду державного бюджету в 2016 році (*далі – Звіт*).

На виконання цього рішення про результати аудиту поінформовано Верховну Раду України (лист від 10.04.2017 № 03-674). Відповідні відомості у формі рішення надіслано Кабінету Міністрів України (лист від 10.04.2017 № 03-675).

Крім того, рішення Рахункової палати та Звіт надіслано Мінекономрозвитку (лист від 10.04.2017 № 03-676) і Мінсоцполітики (лист від 10.04.2017 № 03-677) для вжиття заходів реагування.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету за результатами розгляду листа Рахункової палати від 10.04.2017 № 03-674 рекомендував Кабінету Міністрів України, зважаючи на важливість висновків Рахункової палати, опрацювати інформацію, вжити заходів щодо усунення виявлених порушень і недопущення їх в подальшому, а також вивчити можливість врахування наданих пропозицій (лист від 20.04.2017 № 04-13/10-867/рп (94904)).

Кабінет Міністрів України за результатами розгляду листа Рахункової палати від 10.04.2017 № 03-675 зобов'язав Мінекономрозвитку, Мінсоцполітики,

Мінфін, МОЗ, МВС, ДСНС, Міненерговугілля та головних розпорядників бюджетних коштів опрацювати його, вжити вичерпних заходів щодо усунення виявлених недоліків і не допускати їх у поточному та наступному бюджетних періодах, а також у разі необхідності прийняття рішення Кабінету Міністрів України подати узгоджені пропозиції в установленому порядку (доручення від 20.04.2017 № 15009/1/1-17).

Мінекономрозвитку узагальнено результати розгляду рішення Рахункової палати Міненерговугіллям, Мінрегіоном, Мінсоцполітики, Мінфіном, МОЗ, МВС, ЦВК, Держкомтелерадіо, ДУС, СБУ, ГУР Міноборони, ДСНС, іншими головними розпорядниками бюджетних коштів і поінформовано Рахункову палату про заплановані та вжиті у зв'язку з цим заходи реагування (лист від 10.11.2017 № 2713-01/40821-03).

Під час здійснення аудиту інформацію центральних органів виконавчої влади щодо вжиття заходів реагування було уточнено, перевірено та узагальнено (**додаток 1**).

Аналіз здійснених заходів реагування на рішення Рахункової палати, прийняте за підсумками попереднього заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), свідчить про часткове виконання рекомендацій.

Так, зокрема, **Кабінетом Міністрів України** в результаті прийняття окремих рішень:

- спрощено процедуру прийняття рішення про призначення допомоги та процес її виплати (з 2018 року запроваджено в Державному бюджеті України нову бюджетну програму "Надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, смерть яких пов'язана з участю в масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 року та особам, які отримали тілесні ушкодження, побої, мордування під час участі в зазначених акціях" (КПКВК 2501190));

- врегульовано питання стягнення з Міненерговугілля простроченої заборгованості перед державою (129 264,9 тис. грн) за фінансовою допомогою, наданою на поворотній основі відповідно до рішень Кабінету Міністрів України, прийнятих протягом 1997–1998 років, що обліковувалася у Казначействі за Міністерством, а також судовими рішеннями, які набрали законної сили, стосовно стягнення цієї заборгованості (постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 994);

- забезпечено фінансування (виділено **29 179,1 тис. грн**) завершення розпочатої Запорізькою ОДА у 2015 році будівництва інженерних споруд військового призначення (розпорядження від 12.04.2017 № 253-р). Разом з тим будівельні роботи не були завершені й у 2017 році;

- вжито заходів, спрямованих на посилення ефективності управління коштами резервного фонду державного бюджету, зокрема перерозподілено їх незадіяний залишок в обсязі **90 000,0 тис. грн** на інші напрями діяльності (розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.12.2017 № 935-р);

- врегульовано правові неузгодженості в питаннях подання та розгляду звернень щодо виділення коштів для виплати одноразової грошової допомоги

членам сімей загиблих осіб і особам, постраждалим під час участі в Революції Гідності та в антитерористичній операції (постанови Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 837 та від 11.01.2018 № 14).

Мінсоцполітики частково врегульовано питання, пов'язані із забезпеченням виплати одноразової грошової допомоги членам сімей загиблих осіб і постраждалим особам під час участі в Революції Гідності, яким за наявності у 2016 році коштів з різних причин її не було виплачено (у 2017 році із **165 осіб** виплати отримали **114** (69,1 відс.) на загальну суму 3,6 млн гривень).

Міноборони, Мінсоцполітики, Мінфіном та СБУ забезпечено погашення у 2017 році дебіторської заборгованості за видатками резервного фонду державного бюджету на загальну суму **193 283,5 тис. гривень**.

Водночас на кінець бюджетного періоду за коштами резервного фонду державного бюджету обліковувалася непогашена дебіторська заборгованість перед усіма головними розпорядниками бюджетних коштів на загальну суму **572 456,2 тис. гривень**.

Мінсоцполітики та Івано-Франківською ОДА у 2017 році погашено кредиторську заборгованість за видатками резервного фонду державного бюджету на загальну суму **1 186,5 тис. гривень**.

Водночас станом на 01.01.2018 не погашено кредиторської заборгованості всіх головних розпорядників бюджетних коштів перед суб'єктами господарювання на загальну суму **83 649,1 тис. гривень**.

Міненерговугіллям, а також Закарпатською, Львівською, Тернопільською, Херсонською, Хмельницькою ОДА забезпечено повернення до державного бюджету **3 442,1 тис. грн** простроченої заборгованості за фінансовою допомогою, наданою за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету на поворотній основі відповідно до рішень Кабінету Міністрів України 1997–2012 років.

Проте, за даними Казначейства, на кінець 2017 року прострочена заборгованість головних розпорядників бюджетних коштів за цією фінансовою допомогою становила **218 006,1 тис. гривень**.

Не виконано **Мінекономрозвитку** рекомендації Рахункової палати про внесення на розгляд Кабінету Міністрів України змін до Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 № 415, щодо узгодження його положень з вимогами Бюджетного кодексу України в частині, зокрема, напрямів використання коштів резервного фонду державного бюджету, а також врахування вимог підпунктів 22 і 23 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" щодо особливостей застосування норм Кодексу в умовах воєнного стану та в разі здійснення, згідно із законом, заходів з часткової мобілізації.

Мінсоцполітики не здійснювалося розроблення порядку призначення і виплати державної допомоги у зв'язку із знищенням або пошкодженням майна під час участі у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21.11.2013 по 21.02.2014, наявність якого передбачає Закон України від 21.02.2014 № 745-VII "Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх сімей" (статті 1, 3 і 5).

Також слід зазначити, що у 2016 і 2017 роках, коли вносилися зміни до Кодексу цивільного захисту України, не були виконані рекомендації Рахункової палати щодо вирішення питань:

- визначення на державному рівні розмірів надання (виплати) матеріальної допомоги (компенсації) постраждалим внаслідок НС; механізму визначення ступеня (рівня) загрози виникнення НС;

- врахування в Кодексі положень Закону України від 23.09.1999 № 1105-XIV "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (статті 41 і 42) шляхом, зокрема, визначення переліку випадків, при настанні яких відшкодування шкоди та виплати в разі смерті потерпілих на виробництві може здійснюватися за рахунок коштів резервного фонду.

Враховуючи викладене, слід зазначити, що у 2017 році державними органами (Кабінетом Міністрів України, Міненерговугіллям, Міноборони, Мінсоцполітики, Мінфіном, СБУ, Закарпатською, Івано-Франківською, Львівською, Тернопільською, Херсонською та Хмельницькою ОДА) вживалися заходи, спрямовані на виконання рекомендацій Рахункової палати, при цьому ними було досягнуто певних результатів. Водночас невиконані рекомендації потребують подальшої роботи, оскільки на даний час вони не втратили своєї актуальності.

2. ОЦІНКА СТАНУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ РЕЗЕРВНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

2.1. Правові засади формування резервного фонду

Під час здійснення аудиту проведено аналіз стану нормативно-правового забезпечення формування резервного фонду державного бюджету у 2017 році, результати якого наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Аналіз стану нормативно-правового забезпечення формування резервного фонду державного бюджету

Сфера аудиту	Основне нормативно-правове забезпечення сфери аудиту	Наявність змін, внесених у 2017 році
Мета створення	Бюджетний кодекс України (частини перша та п'ята статті 24)	Зміни не вносилися
	Порядок використання коштів резервного фонду бюджету (пункти 2 і 4), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 № 415 (далі – <i>Порядок № 415</i>)	—"
Суб'єкт управління	Бюджетний кодекс України (частина два статті 24)	—"
	Порядок № 415 (пункт 5)	—"
Вимоги щодо граничного обсягу	Бюджетний кодекс України (частина три статті 24)	—"
	Порядок № 415 (пункт 3)	—"

Дані таблиці 1 свідчать, що правове поле, яке регулює питання створення та граничного розміру резервного фонду державного бюджету, а також визначає суб'єкта управління ним, у 2017 році змін не зазнало.

Отже, у 2017 році нормативно-правове забезпечення питань формування резервного фонду державного бюджету було достатнім і створювало необхідні передумови для забезпечення ефективного використання бюджетного ресурсу.

2.2. Механізм виділення коштів з резервного фонду

Аналіз нормативно-правового забезпечення питань, пов'язаних із виділенням коштів з резервного фонду державного бюджету, засвідчив, що правове поле, яке регулює ці питання, у 2017 році змінювалося (таблиця 2).

Таблиця 2

Аналіз стану нормативно-правового забезпечення питань, пов'язаних із виділенням коштів з резервного фонду державного бюджету

Сфера аудиту	Основне нормативно-правове забезпечення сфери аудиту	Наявність змін, внесених у 2017 році
Цілі та напрями виділення коштів	Закон України від 21.02.2014 № 745-VII "Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх сімей", статті 3 і 5 (<i>далі – Закон № 745</i>)	Зміни не вносилися
	Порядок фінансування робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (пункт 7), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.99 № 140 (<i>далі – Порядок № 140</i>)	—"
	Порядок № 415 (пункти 6, 7 та 8)	—"
	Порядок призначення та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності деяких категорій осіб відповідно до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (пункти 6 і 11), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2016 № 336 (<i>далі – Порядок № 336</i>)	Внесено зміни постановою КМУ від 08.11.2017 № 837 і враховано рекомендації Рахункової палати
	Порядок виплати одноразової грошової допомоги особам, які отримали тяжкі тілесні ушкодження під час участі у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 року (пункт 5), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 324 (<i>далі – Порядок № 324</i>)	Втратив чинність згідно з постановою КМУ від 11.01.2018 № 14, отже, враховано рекомендації Рахункової палати
	Порядок виплати одноразової грошової допомоги особам, які отримали тілесні ушкодження середньої тяжкості під час участі у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 року (пункт 5), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2015 № 535 (<i>далі – Порядок № 535</i>)	—"
	Порядок виплати одноразової грошової допомоги особам, які отримали легкі тілесні ушкодження, побої, мордування під час участі у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 року (пункт 5), затверджений постановою Кабінету Міністрів України 23.12.2015 № 1098 (<i>далі – Порядок № 1098</i>)	—"
	Порядок виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого під час надання волонтерської допомоги в районі проведення антитерористичної операції, бойових дій та збройного конфлікту (пункти 2 і 10), затверджений постановою Кабінету Міністрів України 19.08.2015 № 604 (<i>далі – Порядок № 604</i>)	Зміни не вносилися (Рахунковою палатою рекомендовано узгодити з Порядком № 415 у частині напрямів використання коштів, та подання звернення)

Сфера аудиту	Основне нормативно-правове забезпечення сфери аудиту	Наявність змін, внесених у 2017 році
Умови виділення	Порядок №140 (пункти 4 і 5)	Зміни не вносилися
	Порядок № 415 (пункти 11, 31-1)	—"
Порядок класифікації НС за рівнями	Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 № 368 (далі – <i>Порядок № 368</i>)	—"
Механізм визначення ступеня загрози (рівня) виникнення НС	Відсутній. Рахунковою палатою рекомендовано визначити механізм	
Процедура підготовки проекту рішення	Порядок №140 (пункт 6)	—"
	Порядок № 415 (пункти 12–25)	—"

Згідно з даними таблиці 2, нормативно-правове забезпечення питань, пов'язаних із виділенням коштів з резервного фонду державного бюджету, у 2017 році удосконалювалося, у тому числі шляхом врахування рекомендацій Рахункової палати, наданих за результатами здійснення попередніх аудитів ефективності використання коштів резервного фонду державного бюджету.

Окремо слід звернути увагу на суперечливість визначеного у пункті 31-1 Порядку № 415 механізму виділення коштів з резервного фонду.

Так, пунктом 31-1 передбачено, що **додатково кошти з резервного фонду бюджету для продовження робіт (заходів) можуть виділятися лише за умови використання головним розпорядником раніше виділених коштів з резервного фонду бюджету та подання Мінекономрозвитку і Мінфіну звіту про їх цільове використання, крім випадків додаткового виділення коштів з резервного фонду бюджету для продовження робіт (заходів), пов'язаних з ліквідацією НС державного рівня та їх наслідків.**

Водночас проведеним аудитом виявлено ряд випадків, які вказують на необхідність удосконалення положень пункту 31-1 Порядку № 415, а саме:

➤ **відповідно до порядків № 324, № 336, № 535 та № 1098, формування списків осіб, яким призначається одноразова грошова допомога, здійснювалося в міру набуття такими особами відповідного права, у зв'язку з чим у 2017 році Мінсоцполітики неодноразово зверталося до Кабінету Міністрів України про додаткове виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для здійснення відповідних виплат (КПКВК 2501700 – розпорядження №№ 84-р, 256-р, 362-р, 440-р, 696-р, 965-р; КПКВК 2501720 – №№ 151-р, 527-р, 622-р; КПКВК 2501730 – №№ 152-р, 527-р, 622-р, 964-р; КПКВК 2501740 №№ 149-р, 490-р, 622-р, 863-р, 964-р), тобто підхід, який застосовувався у 2017 році для забезпечення здійснення таких виплат і не пов'язував питання додаткового виділення коштів із станом їх використання, не узгоджувався з вимогами пункту 31-1 Порядку № 415;**

➤ **за передбаченим Порядком № 415 (підпункт "б" пункту 6 та абзац третій пункту 7) напрямом використання коштів резервного фонду державного бюджету "зміцнення обороноздатності держави" для здійснення заходів, пов'язаних з підвищенням рівня захищеності найбільш небезпечних об'єктів зберігання боєзапасу Збройних Сил, відповідно до розпорядження від 11.10.2017 № 809-р, Міноборони до раніше виділених за КПКВК 2101710 і на той час неповністю**

використаних коштів резервного фонду державного бюджету (розпорядження № 292-р)² було додатково спрямовано³ з цього джерела на ту ж бюджетну програму 100 000,0 тис. грн, проте це не відповідає вимогам пункту 31-1 Порядку № 415.

Довідково. Заходи, які реалізовувалися за рахунок вищезазначених коштів, не стосувалися ліквідації НС або її наслідків;

➤ **відповідно до розпорядження від 29.03.2017 № 209-р, з резервного фонду державного бюджету Харківській ОДА виділено 100 000,0 тис. грн (КПКВК 7901700) для проведення заходів з ліквідації наслідків НС, яка склалася 23.03.2017 у м. Балаклії Харківської області.**

Довідково. Відповідно до експертного висновку ДСНС № 2-2017, НС, що склалася 23.03.2017 у м. Балаклії Харківської області, класифіковано як НС техногенного характеру регіонального рівня (на території складів боєприпасів військової частини Міноборони виникла пожежа, що призвела до детонування частини боєприпасів).

У висновку також зазначено, що станом на 29.03.2017 у результаті цієї події загинула одна особа та три особи постраждали. Із можливої зони ураження (м. Балаклія та прилеглі села Вербівка і Яковенкове) евакуйовано близько 20 тис. осіб. За результатами комісійного обстеження будинків й інфраструктури м. Балаклія та прилеглих населених пунктів з'ясовано, що пошкодження різного характеру зазнали 379 будівель. Обстеження тривають.

Згодом, відповідно до звернення Харківської ОДА⁴ щодо необхідності подальшого вирішення питань, пов'язаних із ліквідацією наслідків вищезазначеної НС, і виділення на це додаткових коштів з резервного фонду державного бюджету, розпорядженням № 325-р (із змінами і доповненнями) обласній державній адміністрації виділено 45 000,0 тис. грн за КПКВК 7901700 для придбання житла мешканцям, які потребують відселення з аварійних житлових будинків, та здійснення заходів з ліквідації наслідків НС, яка склалася 23.03.2017 у м. Балаклії Харківської області.

Отже, цим розпорядженням виділялися кошти з резервного фонду державного бюджету фактично на виконання чергових робіт (заходів),

² Розпорядженням № 292-р у 2017 році Міноборони виділено 199 008,7 тис. грн, при цьому до переліку витрат було включено видатки на укриття, протипожежний захист і розосередження ракет, боєприпасів і компонентів ракетного палива (106 281,6 тис. грн); охорону і оборону (61 020,2 тис. грн); виробничо-технічну базу (15 836,6 тис. грн); розвиток інфраструктури (15 510,3 тис. грн); блискавкозахист (360,0 тис. гривень). Загалом із 199 008,7 тис. грн станом на 01.11.2017 використано 55 820,4 тис. грн (28,1 відсотка).

³ Розпорядженням № 809-р у 2017 році Міноборони виділено 100 000,0 тис. грн, при цьому до переліку витрат було включено видатки на виробничо-технічну базу (47 824,0 тис. грн); охорону і оборону (22 006,0 тис. грн); укриття, протипожежний захист і розосередження ракет, боєприпасів та компонентів ракетного палива (20 300,0 тис. грн); розвиток інфраструктури (9 870,0 тис. гривень).

⁴ Харківською ОДА у зверненні до Прем'єр-міністра України стосовно виділення додаткових коштів з резервного фонду державного бюджету (лист від 03.05.2017 № 01-39/3293) було, зокрема, зазначено, що раніше виділеного фінансового ресурсу виявилось недостатньо, при цьому потребують вирішення питання, пов'язані із проведенням ремонтних та відновлювальних робіт пошкоджених багатоквартирних будинків, придбанням житла або виплатою грошової компенсації за зруйновані або пошкоджені квартири (житлові будинки), проведенням капітального та поточного ремонтів об'єктів соціальної сфери.

які планувалися при прийнятті розпорядження № 209-р, що протирічить вимогам пункту 31-1 Порядку № 415, оскільки це роботи (заходи) з ліквідації наслідків однієї й тієї ж НС, що підтверджує, зокрема, її назва, а також спрямування коштів.

Отже, у 2017 році здійснювалися заходи щодо удосконалення правового забезпечення діяльності, пов'язаної із виділенням коштів з резервного фонду державного бюджету, однак окремі нормативно-правові акти в цій сфері залишаються суперечливими, що потребує відповідного врегулювання.

2.3. Процедури використання коштів резервного фонду

Аналіз нормативно-правового забезпечення процедур використання коштів резервного фонду державного бюджету засвідчив, що цей процес є усталеним та регламентованим бюджетним законодавством, однак окремі напрями потребують додаткового врегулювання (таблиця 3).

Таблиця 3

Сфери використання коштів резервного фонду державного бюджету, які потребують додаткового нормативно-правового врегулювання

Напрями, які потребують врегулювання	Обґрунтування
Надання (виплати) матеріальної допомоги (компенсації) внаслідок НС	Необхідність визначення на державному рівні розмірів надання (виплати) матеріальної допомоги (компенсації) внаслідок НС за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету як заходу соціального захисту, передбаченого статтею 84 Кодексу цивільного захисту України
Відшкодування шкоди та виплати у разі смерті потерпілих на виробництві	Необхідність врахування у Кодексі цивільного захисту України положень Закону України від 23.09.1999 № 1105-XIV "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (статті 41 і 42), що зумовлена потребою у визначенні переліку випадків, при настанні яких відшкодування шкоди та виплати у разі смерті потерпілих на виробництві можуть здійснюватися за рахунок коштів резервного фонду бюджету
Призначення і виплата одноразової грошової допомоги у зв'язку зі знищенням або пошкодженням майна під час участі у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21.11.2013 по 21.02.2014	Необхідність визначення встановлена Законом України 21.02.2014 № 745-VII "Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх сімей" (статті 1, 3 і 5)

Отже, дані таблиці 3 свідчать, що через недостатню врегульованість питань, пов'язаних із передбаченим Кодексом цивільного захисту України наданням допомоги постраждалим внаслідок НС (стаття 84), відшкодуванням шкоди та виплатами у разі смерті потерпілих на виробництві, а також наданим Законом № 745 (статті 1, 3 і 5) правом на призначення і виплату державної допомоги у зв'язку зі знищенням або пошкодженням майна під час участі у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21.11.2013 по 21.02.2014, є ризик неоперативного вирішення нагальних завдань із соціального захисту постраждалих.

Таким чином, правове забезпечення формування та використання коштів резервного фонду державного бюджету в цілому є достатнім, разом з тим щодо деяких питань, зокрема призначення і виплати певних видів грошової

допомоги постраждалим внаслідок НС, нормативно-правові акти потребують удосконалення та визначення механізмів і процедур.

3. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ РЕЗЕРВНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

3.1. Формування резервного фонду

Правові засади формування резервного фонду державного бюджету регламентуються Бюджетним кодексом України, яким встановлено, що:

- резервний фонд бюджету формується для здійснення непередбачених видатків, що не мають постійного характеру і не могли бути передбачені під час складання проекту бюджету (частина перша статті 24);
- резервний фонд бюджету не може перевищувати одного відсотка обсягу видатків загального фонду відповідного бюджету (частина третя статті 24);
- у Державному бюджеті України резервний фонд передбачається обов'язково (частина п'ята статті 24).

Згідно з Бюджетним кодексом України (частина перша статті 32), проект закону про Державний бюджет України розробляє Кабінет Міністрів України.

Резервний фонд сформовано Законом України від 21.12.2016 № 1801-VIII "Про Державний бюджет України на 2017 рік" (далі – Закон № 1801) шляхом затвердження Мінфіну бюджетного призначення (загальнодержавні витрати, КПКВК 3511030 "Резервний фонд", загальний фонд) у сумі **1 500 000,0 тис. грн**, що становить **0,2 відс.** обсягу видатків загального фонду державного бюджету (767 983 571,4 тис. гривень).

Також слід зазначити, що у 2017 році резервний фонд державного бюджету був розподілений частково, унаслідок чого його обсяг зменшено (таблиця 4).

Таблиця 4

Фактичний обсяг резервного фонду державного бюджету у 2017 році

Показники	Обсяг резервного фонду		Розподілено (відс.)
	тис. грн	відс.	
Встановлено Законом № 1801	1 500 000,0	100,0	–
Зміни	–90 000,0	– 6,0	–
Уточнений обсяг	1 410 000,0	94,0	100,0
Розподілено	1 404 193,0	–	99,6
Нерозподілений залишок	5 807,0	–	0,4

Дані таблиці 4 свідчать про те, що загальний обсяг резервного фонду державного бюджету, визначений Законом № 1801 у сумі **1 500 000,0 тис. грн**,

був зменшений на 90 000,0 тис. грн (6 відс.), або до 1 410 000,0 тис. гривень.

Зазначені вище зміни здійснено відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.12.2017 № 935-р "Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству фінансів на 2017 рік, та розподіл стабілізаційної дотації з державного бюджету місцевим бюджетам між обласними бюджетами". При цьому у 2017 році Кабінетом Міністрів України **вжито заходів, спрямованих на посилення ефективності управління коштами резервного фонду державного бюджету, зокрема, щодо уникнення накопичення їх незадіяного залишку та перерозподілу вільного бюджетного ресурсу на інші напрями.**

Отже, у 2017 році резервний фонд державного бюджету створено в сумі 1 410 000,0 тис. грн (із змінами), тобто дотримано вимоги Бюджетного кодексу України щодо обов'язковості його формування у Державному бюджеті України (частина п'ята статті 24), а також граничного обсягу (частина третя статті 24).

3.2. Розподіл та напрями використання коштів

Правові засади розподілу резервного фонду державного бюджету регламентуються Бюджетним кодексом України (частина друга статті 24), згідно з яким рішення про виділення коштів приймаються Кабінетом Міністрів України. Аналогічну норму містить і Порядок № 415 (пункт 5).

Розподіл резервного фонду державного бюджету у 2017 році здійснено згідно з 46-ма розпорядженнями Кабінету Міністрів України, до чотирьох з яких вносилися зміни. Перелік цих розпоряджень Кабінету Міністрів України та їх скорочені назви наведено в додатку 2.

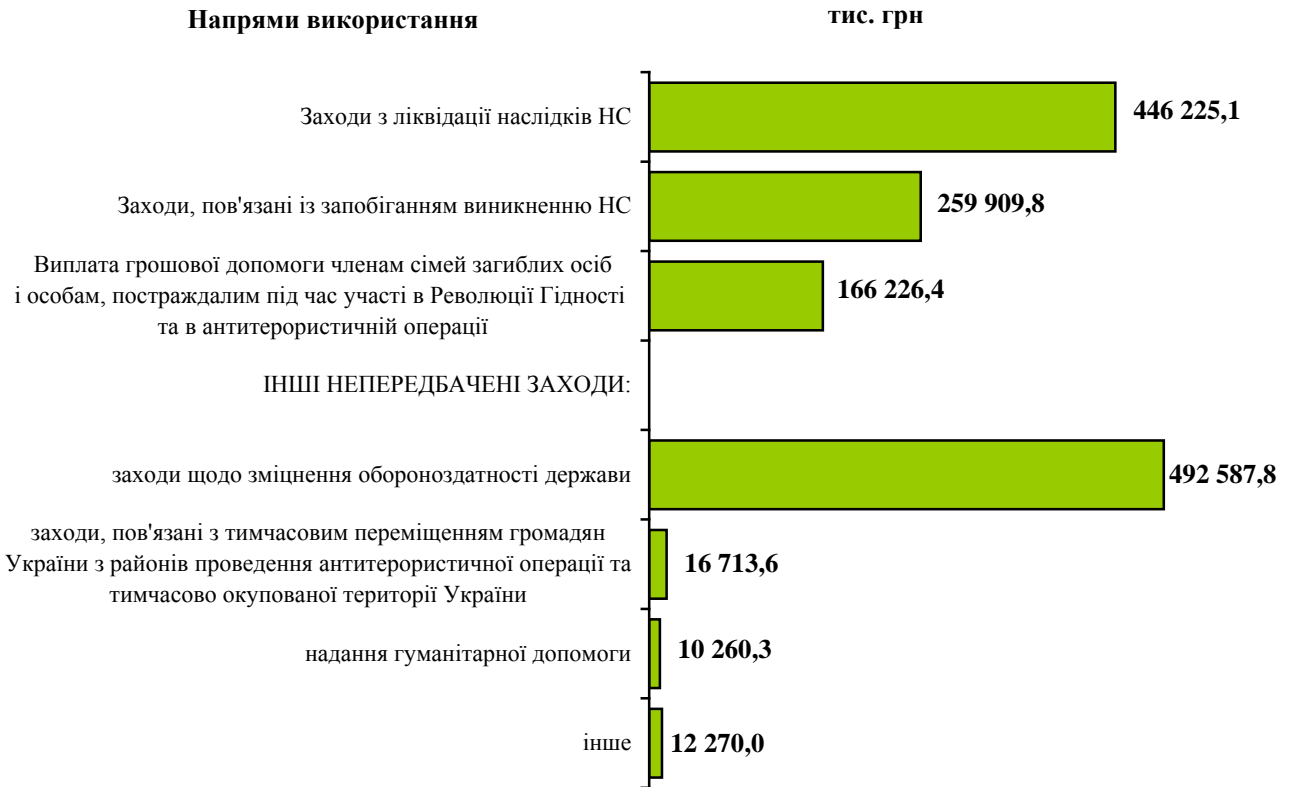
Рішення про виділення коштів з резервного фонду, відповідно до Порядку № 415 (пункт 9), приймається тільки в межах призначення на цю мету у відповідному бюджеті і втрачає чинність після закінчення відповідного бюджетного періоду.

Загалом із резервного фонду державного бюджету впродовж 2017 року було виділено **1 404 193,0 тис. грн**, що становить **99,6 відс.** його загального обсягу (1 410 000,0 тис. грн), при цьому нерозподіленими залишилися **5 807,0 тис. грн**, або **0,4 відсотка**.

За даними Мінекономрозвитку⁵, кошти, виділені у 2017 році з резервного фонду державного бюджету (1 404 193,0 тис. грн), спрямовувалися за чотирма напрямками: на заходи з ліквідації наслідків НС – **446 225,1 тис. грн (31,8 відс.)**; заходи, пов'язані із запобіганням виникненню НС, – **259 909,8 тис. грн (18,5 відс.)**; виплату грошової допомоги членам сімей загиблих осіб і особам, постраждалим під час участі в Революції Гідності та в антитерористичній операції, – **166 226,4 тис. грн (11,8 відс.)**, а також на інші непередбачені заходи – **531 831,7 тис. грн (37,9 відс.)** (діаграма 1).

⁵ Відповідно до Порядку № 415 (частина перша пункту 29), Мінекономрозвитку веде реєстр та проводить моніторинг прийнятих рішень про виділення коштів з резервного фонду бюджету і щомісяця інформує Кабінет Міністрів України про витрачання коштів резервного фонду.

Діаграма 1. Напрями використання коштів резервного фонду державного бюджету у 2017 році

Дані діаграми 1 свідчать про те, що у 2017 році найбільшу частку (**35,1 відс.**) у загальному обсязі коштів, виділених з резервного фонду державного бюджету (1 404 193,0 тис. грн), становили кошти на здійснення заходів із зміцнення обороноздатності держави (**492 587,8 тис. гривень**).

Крім того, слід зазначити, що за всіма напрямками, що відображає діаграма 1, було спрямовано **212 564,5 тис. грн** на виконання заходів, пов'язаних з тимчасовою окупацією територій України, а саме:

- 86 963,3 тис. грн (розпорядження № 697-р) виділено Міненерговугіллю на здійснення першочергових невідкладних заходів із запобігання виникненню НС техногенного характеру через затоплення шахт Первомайсько-Стаханівського вугледобувного регіону Луганської області (територія, підконтрольна українській владі).

Довідково. Причина затоплення шахт Первомайсько-Стаханівського вугледобувного регіону (розташовані на підконтрольній українській владі території) – підтоплення недіючих шахт "Первомайська" (з 01.09.2015) і "Голубівська" (з 24.10.2016), розташованих на тимчасово окупованій території України.

- 41 348,2 тис. грн (розпорядження № 84-р, № 256-р, № 362-р, № 440-р, № 696-р, № 965-р) виділено Мінсоцполітики для надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, які загинули (померли) під час участі в антитерористичній операції, та особам, які отримали інвалідність під час участі в зазначеній операції;

- 35 744,0 тис. грн (розпорядження № 873-р) виділено Луганській ОДА на здійснення заходів з ліквідації наслідків НС, що склалася на магістральному

газопроводі "Луганськ – Лисичанськ – Рубіжне" (пошкоджений 05.06.2017 у результаті артобстрілу);

- 31 795,4 тис. грн (розпорядження № 359-р) виділено Державному управлінню справами для проведення протиаварійних робіт, спрямованих на запобігання виникненню НС у системі теплопостачання державного підприємства "Міжнародний дитячий центр "Артек" (підприємство переміщено з тимчасово окупованої території України (АР Крим) та розташовано за адресою: м. Київ, Пуща-Водиця, 14-та лінія);

- 16 713,6 тис. грн (розпорядження № 927-р) виділено Одеській ОДА для відшкодування витрат санаторно-курортним закладам Одеської області за проживання та харчування сімей, в яких на утриманні є особи з інвалідністю, з тяжкими формами захворювання, зокрема витрат на утримання внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю, за період з 07.10.2014 до 01.06.2015.

Отже, у 2017 році, як і визначено Бюджетним кодексом України (частина друга статті 24), розподіл коштів резервного фонду державного бюджету здійснювався Кабінетом Міністрів України в межах передбачених обсягів. При цьому кошти в сумі 705 152,3 тис. грн було спрямовано Кабінетом Міністрів України на виконання заходів, пов'язаних з подоланням наслідків збройної агресії Російської Федерації.

3.3. Стан дотримання процедур із підготовки рішень про виділення коштів

Виконавцями заходів, на реалізацію яких у 2017 році з резервного фонду державного бюджету було виділено 1 404 193,0 тис. грн, Кабінетом Міністрів України у відповідних рішеннях було визначено 22 центральні та місцеві органи виконавчої влади, які у подальшому стали головними розпорядниками бюджетних коштів (таблиця 5).

Таблиця 5

Головні розпорядники бюджетних коштів за напрямами використання коштів резервного фонду державного бюджету

Напрями використання коштів	Головні розпорядники бюджетних коштів	Кількість рішень	Номер розпорядження Кабінету Міністрів України *
Заходи з ліквідації наслідків НС	Харківська ОДА	2	209-р, 325-р
	МВС (для ДСНС)	2	210-р, 668-р
	Волинська ОДА	1	465-р
	Вінницька ОДА	1	667-р
	Міноборони	1	702-р
	Черкаська ОДА	1	746-р
	Закарпатська ОДА	1	896-р
	Житомирська ОДА	1	832-р
	Луганська ОДА	1	873-р
Заходи, пов'язані із запобіганням виникненню НС	Львівська ОДА	2	101-р, 895-р
	ДУС	1	359-р

Напрями використання коштів	Головні розпорядники бюджетних коштів	Кількість рішень	Номер розпорядження Кабінету Міністрів України*
	Тернопільська ОДА	1	686-р
	Міненерговугілля	1	697-р
	МВС (для ДСНС)	1	158-р
Виплата грошової допомоги членам сімей загиблих осіб і особам, постраждалим під час участі в Революції Гідності та в антитерористичній операції	Мінсоцполітики	15	84-р, 149-р, 151-р, 152-р, 153-р, 256-р, 362-р, 440-р, 490-р, 527-р, 622-р, 696-р, 863-р, 964-р, 965-р
Інші непередбачені заходи	МЗС, Мінкультури	1	33-р
	Держатомрегулювання	1	102-р
	Львівська ОДА	1	145-р
	Мін'юст	1	150-р
	Міноборони	3	253-р, 292-р, 809-р
	МЗС	1	327-р
	Адміністрація Держспецзв'язку	1	408-р
	СБУ	2	515-р, 851-р
	МВС (для ДСНС)	1	665-р
	Одеська ОДА	1	927-р
	НАМН	1	707-р

* Без урахування чотирьох розпоряджень, якими вносилися зміни.

Дані таблиці 5 свідчать, що у 2017 році із **46 рішень** Кабінету Міністрів України щодо виділення коштів з резервного фонду державного бюджету 15 передбачають їх спрямування **Мінсоцполітики (32,6 відс.)**, 4 – **МВС для ДСНС (8,7 відс.)**, 4 – **Міноборони (8,7 відс.)**, 3 – **Львівській ОДА (6,5 відс.)**, 20 – **іншим** головним розпорядникам бюджетних коштів (**43,5 відсотка**).

Разом з тим аудитом було виявлено ряд **недоліків і випадків недотримання вимог нормативно-правових актів під час здійснення процедур, пов'язаних із підготовкою проектів рішень Кабінету Міністрів України про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету, а саме:**

1) недотримання, як і в минулих роках, окремими центральними органами виконавчої влади вимог абзацу першого пункту 22 Порядку № 415 щодо підготовки та подання до Кабінету Міністрів України проектів рішень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету безпосередньо Мінекономрозвитку⁶.

⁶ Відповідні норми передбачено Порядком № 415 (абзац перший пункту 22) і Положенням про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (підпункт 60 пункту 4), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 459, яке передбачає, що міністерство, відповідно до покладених на нього завдань, готує висновки щодо економічної доцільності та можливого обсягу виділення коштів з резервного фонду державного бюджету та проекти відповідних рішень Кабінету Міністрів України.

Аудитом встановлено, що у 2017 році із **46 рішень**, прийнятих Кабінетом Міністрів України, **41 проект** рішення підготовлено Мінекономрозвитку (**89,1 відс.**), решта **5 (10,9 відс.)** – іншими центральними органами виконавчої влади. Зокрема, **зазначене вище порушення процедур допустили:**

➤ **Міноборони** – розпорядження № 292-р, № 702-р і № 809-р. **Без урахування експертних висновків Мінрегіону** стосовно технічних рішень та вартісних показників, що підтверджують необхідність проведення робіт, які планується виконувати за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету, та всупереч вимогам Порядку № 415 (пункт 20) Міністерством **внесено до Кабінету Міністрів України** проекти нормативно-правових актів про виділення **199 008,7 тис. грн** (розпорядження № 292-р) та **100 000,0 тис. грн** (розпорядження № 809-р), утім, Кабінетом Міністрів України для доопрацювання проектів цих нормативно-правових актів залучалися як Мінрегіон, так і Мінекономрозвитку з іншими центральними органами виконавчої влади (протокол засідання Кабінету Міністрів України від 12.04.2017 № 30 (пункт 4) та доручення Кабінету Міністрів України від 23.10.2017 № 40199/1/1-17);

➤ **Мінрегіон** – розпорядження № 33-р, при цьому через неврахування вимог абзацу третього пункту 22 Порядку № 415 щодо обов'язкового зазначення в проекті рішення головного розпорядника бюджетних коштів, якому виділяються кошти з резервного фонду державного бюджету, виникла необхідність внесення змін до цього розпорядження⁷;

➤ **Адміністрація Держспецзв'язку** – розпорядження № 408-р.

Отже, **через недотримання процедур, пов'язаних із підготовкою проектів рішень Кабінету Міністрів України, є суттєві ризики, що управління коштами резервного фонду державного бюджету буде здійснюватися неефективно;**

2) тривалість підготовки проектів рішень Кабінету Міністрів України про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету значно скорочувала час на виконання запланованих заходів і призвела до випадків неефективного використання бюджетних коштів.

Звернення про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету, відповідно до Порядку № 415, подаються заявниками до Кабінету Міністрів України (абзац другий пункту 12), яким не пізніше ніж у триденний термін з дня одержання надається доручення Мінекономрозвитку, Мінфіну та іншим центральним і місцевим органам виконавчої влади щодо підготовки пропозицій для прийняття відповідного рішення (абзац перший пункту 18).

Фактична тривалість розгляду звернень щодо виділення коштів з резервного фонду державного бюджету та підготовки Мінекономрозвитку відповідних проектів рішень Кабінету Міністрів України у 2017 році відображена **в додатку 3.**

Дані додатку 3 свідчать про такі тенденції в процесі підготовки проектів рішень Кабінету Міністрів України:

➤ **розгляд Кабінетом Міністрів України звернень** заявників (від дати звернення до дати доручення), враховуючи їх доставку та вихідні і святкові дні,

⁷ Зміни внесено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.01.2017 № 40-р.

у середньому тривав п'ять календарних днів. При цьому 14 звернень (34 відс.) були розглянуті в день їх подання;

➤ *підготовка Мінекономрозвитку проектів рішень* (від дати доручення до дати прийняття відповідного акта), враховуючи строки документообігу, вихідні і святкові дні, у середньому тривала 50 календарних днів (у 2016 році – 52 календарні дні).

При цьому у 2017 році підготовка 6 рішень тривала від 55 до 71 дня⁸, ще 6 рішень розроблялися понад 120 днів⁹.

Слід зазначити, що заявники не відображали у зверненнях про виділення коштів відомостей, передбачених пунктами 13 або 15 Порядку № 415, а також запізно надавали необхідні Мінекономрозвитку фінансово-економічні обґрунтування, розрахунки тощо, що впливало на тривалість підготовки проектів рішень Кабінету Міністрів України (МВС – розпорядження № 158-р, № 210-р та № 668-р, Харківська ОДА – № 209-р та № 325-р, Міноборони – № 253-р, ДУС – № 359-р);

3) недотримання вимог Бюджетного кодексу України (частини першої статті 24) та віднесення до непередбачених заходів таких, що могли виконуватися в плановому порядку, тобто їх можна було передбачити під час складання проекту державного бюджету¹⁰ на 2017 рік, зокрема:

➤ *розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 № 101-р* (розробник – Мінекономрозвитку) з резервного фонду державного бюджету Львівській ОДА виділено 11 882,5 тис. грн для здійснення першочергових невідкладних заходів, спрямованих на запобігання виникненню НС на території Сокальського району цієї області (погіршення екологічної ситуації в регіоні, спричинене самозайманням терикона та забрудненням шкідливими речовинами атмосфери).

⁸ 71 день тривала підготовка розпорядження Кабінету Міністрів України № 873-р (ліквідація НС, що склалася на магістральному газопроводі "Луганськ – Лисичанськ – Рубіжне"), 70 днів – № 84-р, підготовку якого було розпочато в листопаді 2016 року (надання одноразової грошової допомоги окремим категоріям осіб), 70 днів – № 707-р (відновлення роботи магнітно-резонансного та комп'ютерного томографів у державній установі "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска"), 58 днів – № 253-р (завершення будівництва інженерних споруд військового призначення), 56 днів – № 746-р (аварійно-відбудовні роботи на об'єктах соціальної сфери, пошкоджених внаслідок стихійного лиха, що сталося 01.07.2017 на території Черкаської області), 55 днів – № 896-р (аварійно-відновні роботи з ліквідації наслідків НС, що склалася 17–18 вересня 2017 року на території Закарпатської області).

⁹ 204 дні тривала підготовка розпорядження Кабінету Міністрів України № 927-р (відшкодування витрат санаторно-курортним закладам Одеської області), 172 дні – № 697-р (запобігання виникненню НС у зв'язку із затопленням шахт Первомайсько-Стаханівського вугледобувного регіону Луганської області), 160 днів – № 702-р (відновлення і капітальний ремонт пошкодженої внаслідок НС, що склалася 23.03.2017, інфраструктури військової частини А 1352 (м. Балаклія Харківської області), 142 дні – № 895-р (облаштування полігонів для приймання твердих побутових відходів з метою запобігання виникненню НС у м. Львові), 132 дні – № 515-р (для службового користування), 124 дні – № 359-р (запобігання виникненню НС у системі тепlopостачання ДП "Міжнародний дитячий центр "Артек").

¹⁰ Бюджетним кодексом України (частина третя статті 37) встановлено, що Кабінет Міністрів України приймає постанову про схвалення проекту закону про Державний бюджет України та подає його разом з відповідними матеріалами Верховній Раді України та Президенту України не пізніше 15 вересня року, що передує плановому.

При цьому **пожежа на території терикона виникла в листопаді 2015 року**, про що ДСНС було поінформовано Мінекономрозвитку (лист від 17.01.2017 № 02-649/161). **Тобто відповідні заходи могли бути здійснені в плановому порядку;**

➤ **розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 150-р** (розробник – Мінекономрозвитку) з резервного фонду державного бюджету Мін'юсту виділено **5 800,0 тис. грн** для придбання Київським науково-дослідним інститутом судових експертиз (далі – НДІ) порівняльного мікроскопа для проведення судових криміналістичних експертиз.

Аудитом встановлено, що придбання цього обладнання було необхідне для підвищення якості та зменшення тривалості здійснення експертиз в особливо складних та резонансних кримінальних справах, зокрема щодо вчинення масових вбивств учасників мирних акцій протесту, які відбулися впродовж листопада 2013 – лютого 2014 років у м. Києві, а також пов'язаних з тероризмом і масовою загибеллю людей у зоні проведення антитерористичної операції.

За інформацією НДІ, **наявне в нього на той час обладнання (придбане переважно у 60-х роках минулого століття)** унеможливило проведення дослідження за сучасними методиками, що зменшувало їхню якість і через що не дотримувалися встановлені слідством терміни.

Водночас, **згідно із зауваженнями Мінфіну до проекту розпорядження**, в Державному бюджеті України на 2017 рік для Мін'юсту **передбачено видатки за бюджетною програмою "Проведення судової експертизи і розробка методики проведення судових експертиз"** (КПКВК 3601070) у сумі 109 193,8 тис. гривень.

Отже, **Київський науково-дослідний інститут судових експертиз потребував переоснащення тривалий час, що вказує на можливість здійснення необхідних заходів у плановому порядку, у тому числі за рахунок існуючої у 2017 році бюджетної програми;**

➤ **розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 158-р** (розробник – Мінекономрозвитку) з резервного фонду державного бюджету МВС (для ДСНС) виділено **53 300,0 тис. грн** для здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням та ліквідацією наслідків НС.

Проведеним аудитом встановлено, що потреба в коштах резервного фонду державного бюджету обґрунтовувалася необхідністю проведення комплексу заходів із забезпечення готовності авіаційної техніки ДСНС до протидії пожежам і надзвичайним ситуаціям у 2017 році, зокрема шляхом капітального ремонту вертольотів та літака, придбання шин до коліс шасі, парашутно-десантного та аварійно-рятувального майна, ін.

Зазначене свідчить про те, що **кошти на реалізацію заходів, визначених розпорядженням № 158-р, могли бути передбачені в Державному бюджеті України в межах регламентованого бюджетним законодавством процесу;**

➤ **розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.09.2017 № 686-р** (розробник – Мінекономрозвитку) з резервного фонду державного бюджету Тернопільській ОДА виділено **26 000,0 тис. грн** для здійснення першочергових невідкладних заходів, спрямованих на запобігання НС, що може виникнути

у разі руйнування будівлі Державного архіву Тернопільської області.

Водночас **будівництво** Державного архіву Тернопільської області **було розпочате у 1991 році** (на момент аудиту ступінь його готовності – 75 відс.), **що вказує на можливість здійснення необхідних заходів у плановому порядку;**

➤ **розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 927-р** (розробник – Мінекономрозвитку) з резервного фонду державного бюджету Одеської ОДА виділено **16 713,6 тис. грн** для відшкодування витрат санаторно-курортним закладам Одеської області за проживання та харчування сімей, у яких на утриманні є особи з інвалідністю, з тяжкими формами захворювання, зокрема витрат на утримання внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю, **за період з 07.10.2014 по 01.06.2015, що не узгоджується з вимогами Порядку № 415 (підпункт "б" пункту 6 і пункт 7);**

4) недотримання окремих процедур щодо виділення коштів з резервного фонду державного бюджету, зокрема:

➤ **вимог пункту 20 Порядку № 415**, згідно з яким Мінекономрозвитку відповідно до доручення Кабінету Міністрів України за результатами розгляду звернення та з **урахуванням експертних висновків**, отриманих від Мінрегіону і ДСНС, та пропозицій Мінфіну **робить узагальнений висновок щодо підстав виділення коштів з резервного фонду бюджету, правильності поданих розрахунків та можливого обсягу виділення асигнувань з резервного фонду бюджету.**

Аудитом встановлено, що Мінекономрозвитку листом від 28.09.2017 № 2713-01/34468-01 внесено до Кабінету Міністрів України доопрацьований проект рішення про виділення з резервного фонду державного бюджету Вінницькій ОДА **100 000,0 тис. грн** для проведення заходів з ліквідації наслідків НС, що склалася 26.09.2017 у м. Калинівці Вінницької області (**розпорядження № 667-р**).

При цьому на час подання (**28.09.2017**) до Кабінету Міністрів України **вказаного вище доопрацьованого проекту рішення Мінекономрозвитку мало експертний висновок ДСНС № 5-2017**, відповідно до якого НС класифіковано як НС техногенного характеру **місцевого рівня, тобто згідно з пунктами 4 і 5 Порядку № 140, відповідні заходи не мали фінансуватися з державного бюджету.** Разом з тим після цього ДСНС листом від 29.09.2017 № 03-13797/161 за підписом заступника Голови Р. М. Білошицького надіслано Мінекономрозвитку **новий експертний висновок № 6-2017**, згідно з яким події класифіковано як НС техногенного характеру **регіонального рівня**¹¹.

Така ситуація виникла і під час внесення Мінекономрозвитку листом від 28.09.2017 № 2713-01/34469-01 до Кабінету Міністрів України доопрацьованого проекту рішення про виділення з резервного фонду державного бюджету МВС (для ДСНС) 23 500,0 тис. грн на здійснення заходів, пов'язаних з очищенням від вибухонебезпечних предметів території м. Калинівки Вінницької області та прилеглих населених пунктів (розпорядження № 668-р**).** Експертні висновки ДСНС про рівень НС для цих проектів рішень були спільними.

Крім того, **без урахування експертних висновків Мінрегіону щодо**

¹¹ Висновок ДСНС № 6-2017 про регіональний рівень НС Мінекономрозвитку було надіслано до Кабінету Міністрів України листом від 05.10.2017 № 2713-01/35455-01).

технічних рішень і вартісних показників, що підтверджують необхідність проведення робіт, які планувалося виконувати за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету, **Мінекономрозвитку внесено до Кабінету Міністрів України проекти таких рішень**¹²: розпорядження № 209-р (виділено 100 000,0 тис. грн), № 325-р (45 000,0 тис. грн), № 465-р (17 000,0 тис. грн), № 667-р (100 000,0 тис. гривень).

Аудит засвідчив, що недотримання вимог Порядку № 415 (абзацу четвертого пункту 18) та неналежне виконання доручень Кабінету Міністрів України призвело до несвоєчасної підготовки експертних висновків, унаслідок чого **три** розпорядження Кабінету Міністрів України про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету у 2017 році прийнято за відсутності експертних висновків (розпорядження від 29.03.2017 № 209-р – доручення Кабінету Міністрів України від 24.03.2017 № 11698/0/1-17, розпорядження від 31.05.2017 № 465-р – доручення Кабінету Міністрів України від 19.05.2017 № 19448/1/1-17, розпорядження від 27.09.2017 № 686-р – доручення Кабінету Міністрів України від 25.09.2017 № 37505/1/1-17).

Окремо слід звернути увагу на наявність у 2017 році **трьох** розпоряджень Кабінету Міністрів України, до яких експертні висновки Мінрегіону щодо технічних рішень та вартісних показників, що підтверджують необхідність проведення робіт, які планувалося виконувати за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету, були надані після набрання чинності нормативно-правовими актами: розпорядження № 292-р (набрало чинності 12.04.2017, експертний висновок від 05.05.2017), № 325-р (набрало чинності 26.04.2017, експертний висновок від 30.05.2017), № 667-р (набрало чинності 27.09.2017, експертний висновок від 06.10.2017);

➤ **вимог пунктів 3 і 4 Порядку № 140.** Так, **Мінекономрозвитку** листом від 29.06.2017 № 2713-02/21905-01 **внесено до Кабінету Міністрів України проект рішення про виділення з резервного фонду державного бюджету Волинській облдержадміністрації 17 000,0 тис. грн для здійснення заходів, пов'язаних із ліквідацією наслідків НС на території області**¹³ (розпорядження № 465-р).

Однак, відповідно до експертного висновку ДСНС, який було надіслано до Мінекономрозвитку листом від 02.06.2017 № 02-8289/161, **цю НС класифіковано як НС техногенного характеру місцевого рівня, тобто згідно з пунктами 4 і 5 Порядку № 140, відповідні заходи не мають фінансуватися з резервного фонду державного бюджету.**

¹² До проекту рішення (розпорядження № 209-р) Мінрегіоном надіслано експертний висновок листом від 18.04.2017 № 7/15-4151, проте Мінекономрозвитку було завершено роботу над проектом рішення про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету та внесено його листом від 03.04.2017 № 2713-02/10817-01 до Кабінету Міністрів України. Аналогічна ситуація склалася при підготовці розпоряджень № 325-р (експертний висновок від 30.05.2017 № 7/15-5708, проект внесено листом від 13.05.2017 № 2713-02/15580-01), № 465-р (експертний висновок від 15.08.2017 № 7/15-8699, проект внесено листом від 29.06.2017 № 2713-02/21905-01) і № 667-р (експертний висновок від 06.10.2017 № 7/15-10677, проект внесено листом від 28.09.2017 № 2713-01/34-01).

¹³ НС пов'язана з діяльністю Ковельської філії ДП "Укрветсанзавод" та забрудненням підземних вод шкідливими речовинами.

Як наслідок, прийняття Кабінетом Міністрів України зазначеного вище рішення відбулося за відсутності достатніх підстав.

Окремо необхідно зазначити, що **Порядок № 140 (пункти 4 і 5) передбачає здійснення фінансування заходів із запобігання та ліквідації наслідків НС на об'єктах усіх форм власності відповідно до їх рівнів (об'єктовий, місцевий, регіональний та державний).** Разом з тим у 2017 році за відсутності механізму визначення ступеня загрози виникнення НС було підготовлено **6 рішень Кабінету Міністрів України про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету на загальну суму 259 909,8 тис. грн (розпорядження №№ 101-р, 158-р, 359-р, 686-р, 697-р, 895-р).**

Отже, через недотримання процедур, пов'язаних із підготовкою проектів рішень Кабінету Міністрів України, є суттєві ризики, що управління коштами резервного фонду державного бюджету буде здійснюватися неефективно.

У 2017 році формування резервного фонду державного бюджету здійснено відповідно до вимог Бюджетного кодексу України у розмірі **1 410 000,0 тис. грн (із змінами), або 0,2 відс. обсягу видатків загального фонду державного бюджету, разом з тим наявність випадків недотримання положень окремих нормативно-правових актів під час підготовки проектів рішень про виділення коштів з цього фонду створює передумови для спрямування фінансового ресурсу на непередбачені Порядком № 415 напрями та заходи.**

4. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ РЕЗЕРВНОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

4.1. Результати використання коштів

Проведеним аудитом встановлено, що у 2017 році головними розпорядниками бюджетних коштів, а також уповноваженими ними на здійснення відповідних заходів розпорядниками нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету здійснено касові видатки на загальну суму **1 132 352,9 тис. гривень (таблиця 6).**

Таблиця 6

Стан використання у 2017 році коштів резервного фонду державного бюджету

тис. грн

Показники	Потреба в коштах	Відкрито асигнувань Казначейством головним розпорядникам	Розподілено відкритих асигнувань головними розпорядниками	Касові видатки
План	1 404 193,0	1 377 112,5	1 377 112,5	1 282 887,2
Факт	1 377 112,5	1 377 112,5	1 282 887,2	1 132 352,9
Відхилення	27 080,5	0,0	94 225,3	150 534,3
Виконання, відс.	98,1	100,0	93,2	88,3

Детальну інформацію про стан використання у 2017 році коштів резервного

фонду державного бюджету в розрізі рішень Кабінету Міністрів України та відповідних бюджетних програм наведено в додатку 4.

Разом з тим дані таблиці 6 свідчать про такі особливості управління коштами резервного фонду державного бюджету у 2017 році:

➤ **потреба в коштах резервного фонду державного бюджету на 2017 рік** (річний план) остаточно була сформована на основі уточнених даних головних розпорядників бюджетних коштів і становила **1 377 112,5 тис. грн**, що на **27 080,5 тис. грн (1,9 відс.)** менше обсягу, який їм було фактично виділено Кабінетом Міністрів України (1 404 193 тис. грн);

Довідково. Незатребуваними у 2017 році залишилися кошти резервного фонду державного бюджету (27 080,5 тис. грн), виділені Тернопільській ОДА – 24 640,6 тис. грн (розпорядження № 686-р), Харківській ОДА – 1 831,4 тис. грн (розпорядження № 325-р), Національній академії медичних наук – 500,0 тис. грн (розпорядження № 707-р), Мінкультури – 80,0 тис. грн (розпорядження № 33-р) і МЗС – 20,1 (розпорядження № 327-р) і 8,4 тис. грн (розпорядження № 33-р).

➤ Казначейством **відкрито асигнувань** головним розпорядникам бюджетних коштів у сумі **1 377 112,5 тис. грн**, що становить **100 відс.** річного плану, при цьому слід зазначити, що відкриття асигнувань як за захищеними, так і незахищеними видатками здійснювалося відразу після надходження відповідних документів або в перші робочі дні місяця, у якому передбачалося фінансування;

➤ головними розпорядниками бюджетних коштів **розподілено 1 282 887,2 тис. грн відкритих асигнувань** розпорядникам нижчого рівня та одержувачам бюджетних коштів, що на **94 225,3 тис. грн (6,8 відс.)** менше асигнувань, відкритих Казначейством (1 377 112,5 тис. грн);

Довідково. Нерозподіленими у 2017 році залишилися асигнування (94 225,3 тис. грн) у таких головних розпорядників бюджетних коштів: Міненерговугілля – 58 804,7 тис. грн (розпорядження № 697-р); Міноборони – 20 549,0 тис. грн (№ 253-р); МВС – 8 722,1 тис. грн (№ 210-р – 7 292,2 тис. грн, № 668-р – 1 400,5 тис. грн та № 665-р – 29,4 тис. грн); Мінсоцполітики – 5 983,2 тис. грн (№ 149-р – 3 056,0 тис. грн, № 151-р – 1 269,4 тис. грн, № 152-р – 543,3 тис. грн, № 490-р – 64,0 тис. грн, № 622-р – 64,0 тис. грн, № 863-р – 192,0 тис. грн та № 964-р – 794,5 тис. грн); СБУ – 166,3 тис. грн (№ 515-р);

➤ **касові видатки** у 2017 році здійснено розпорядниками нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів у сумі **1 132 352,9 тис. грн**, що на **150 534,3 тис. грн (11,7 відс.)** менше відкритих асигнувань, спрямованих їм головними розпорядниками бюджетних коштів (1 282 887,2 тис. грн);

Довідково. Невикористаними у 2017 році залишилися асигнування (150 534,3 тис. грн) у таких головних розпорядників бюджетних коштів (у т. ч. в уповноважених ними на здійснення відповідних заходів розпорядників нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів): Вінницька ОДА – 64 949,4 тис. грн, Житомирська ОДА – 24 841,3 тис. грн, Міненерговугілля – 18 328,0 тис. грн, Міноборони – 13 345,9 тис. грн, Харківська ОДА – 12 535,4 тис. грн, Львівська ОДА – 9 378,8 тис. грн, Черкаська ОДА – 1 784,5 тис. грн, СБУ – 1 559,9 тис. грн, Тернопільська ОДА – 1 359,4 тис. грн, Луганська ОДА – 766,5 тис. грн, Закарпатська ОДА – 481,7 тис. грн, Мін'юст – 472,0 тис. грн, ДУС – 263,5 тис. грн, Волинська ОДА – 151,2 тис. грн, МВС – 147,8 тис. грн, Мінсоцполітики – 144,0 тис. грн, Одеська ОДА – 25,0 тис. гривень.

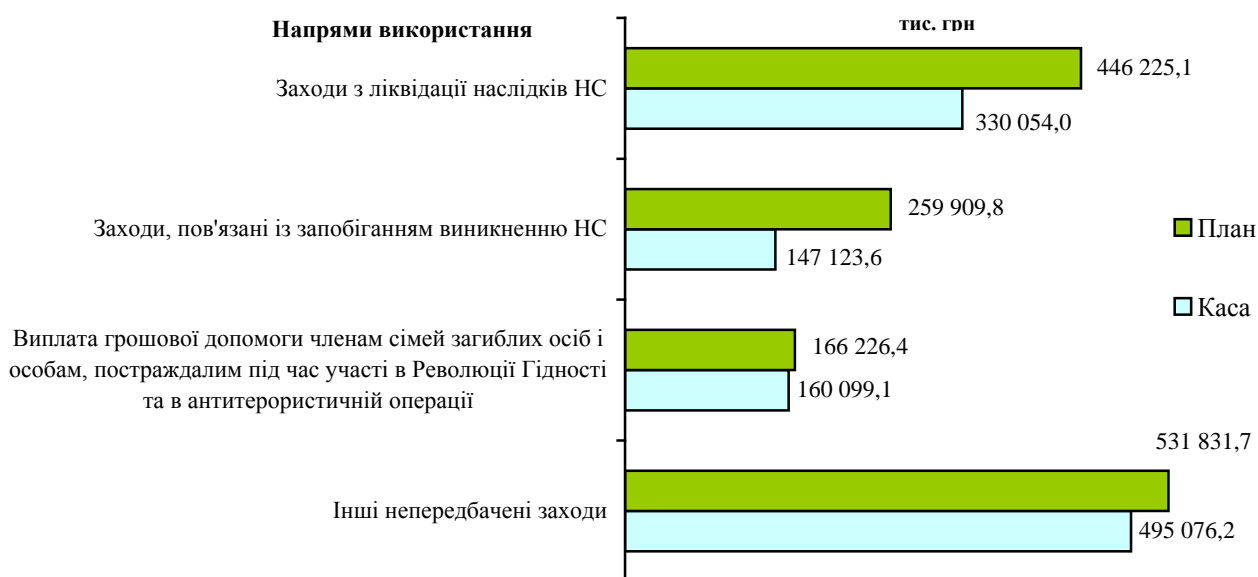
Отже із 1 404 193,0 тис. грн, які фактично були виділені Кабінетом Міністрів України з резервного фонду державного бюджету у 2017 році, використано 1 132 352,9 тис. грн (80,6 відс.), при цьому наприкінці бюджетного періоду утворився невикористаний залишок в обсязі 271 840,1 тис. грн (19,4 відсотка).

Водночас Мінекономрозвитку не забезпечило¹⁴ виконання вимог пункту 29 Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 № 415, зокрема, щодо зменшення головним розпорядникам бюджетних коштів видатків на суми залишків невикористаних коштів, що призвело до неефективного управління бюджетним ресурсом в обсязі 271 840,1 тис. гривень.

Довідково. МВС неодноразово зверталось до Мінекономрозвитку з пропозиціями про зменшення йому, як головному розпоряднику бюджетних коштів, видатків на суми залишків невикористаних коштів (листи від 30.10.2017 № 15776/05/15-2017, від 09.11.2017 № 16338/05/15-2017 і від 20.12.2017 № 18617/05/15-2017).

Стан використання у 2017 році коштів резервного фонду державного бюджету за напрямами відображає діаграма 2.

Діаграма 2. Використання у 2017 році коштів резервного фонду державного бюджету за напрямами

Дані діаграми 2 свідчать про те, що у 2017 році кошти резервного фонду державного бюджету використано за такими напрямами:

1) на здійснення заходів з ліквідації наслідків НС було використано 330 054,0 тис. грн, що становить 74 відс. запланованого (446 225,1 тис. грн).

¹⁴ Мінекономрозвитку у 2017 році було розроблено два проекти рішень Кабінету Міністрів України, спрямованих на зменшення головним розпорядникам бюджетних коштів видатків на суми залишків невикористаних коштів (80 893,6 тис. грн), з яких лише один було внесено 27.12.2017 до Кабінету Міністрів України.

Проведеним аудитом встановлено, що у 2017 році вищезазначені заходи виконували **9** головних розпорядників бюджетних коштів (таблиця 7).

Таблиця 7

**Стан реалізації рішень Кабінету Міністрів України
щодо виділення коштів з резервного фонду державного бюджету на здійснення заходів
з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій**

Головний розпорядник бюджетних коштів	Номер рішення	Не розподілено, тис. грн	Розподілено асигнувань, тис. грн	Касові видатки, тис. грн	Відхилення		Стан реалізації заходів
					тис. грн	відс.	
НС техногенного характеру							
Харківська ОДА	209-р	–	143 168,6	130 633,2	12 535,4	8,8	реалізовані
	325-р						відсутня інформація*
МВС (для ДСНС)	210-р	7 292,2	13 307,8	13 306,0	1,8	0,0	реалізовані
	668-р	1 400,5	22 099,5	21 964,7	134,8	0,6	реалізовані
Волинська ОДА	465-р	–	17 000,0	16 848,8	151,2	0,9	реалізовані
Вінницька ОДА	667-р	–	100 000,0	35 050,6	64 949,4	64,9	відсутня інформація*
Міноборони	702-р	–	27 019,9	27 019,5	0,4	–	реалізовані
НС природного характеру							
Черкаська ОДА	746-р	–	9 110,5	7 326,0	1 784,5	19,6	частково реалізовані
Закарпатська ОДА	896-р	–	18 182,6	17 700,9	481,7	2,6	відсутня інформація*
Житомирська ОДА	832-р	–	50 068,1	25 226,8	24 841,3	49,6	частково реалізовані
НС соціального характеру							
Луганська ОДА	873-р	–	35 744,0	34 977,5	766,5	2,1	частково реалізовані
ВСЬОГО		8 692,7	435 701,0	330 054,0	105 647,0	24,2	

* Інформація відсутня у зв'язку з тим, що об'єкти не були охоплені аудитом (Харківська та Вінницька ОДА), і через суперечливість даних, отриманих на запит Рахункової палати (Закарпатська ОДА).

Дані таблиці 7 вказують на те, що у 2017 році головними розпорядниками бюджетних коштів з різних причин розподілено фінансового ресурсу на загальну суму **8 692,7 тис. грн**, при цьому ними, а також уповноваженими на здійснення відповідних заходів розпорядниками нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів не було забезпечено використання **105 647,0 тис. грн**, що становить **24,2 відс.** розподілених асигнувань (435 701,0 тис. гривень).

Проведеним аудитом встановлено, що **УКБ Луганської ОДА (головний розпорядник бюджетних коштів – Луганська ОДА)** при використанні у 2017 році коштів резервного фонду державного бюджету (**розпорядження № 873-р**), спрямованих на здійснення заходів з відновлення газопроводу, пошкодженого 05.06.2017 у результаті артобстрілу, а також відновлення

газопостачання споживачам, допущено ряд недоліків і порушень нормативно-правових актів, а саме:

- у порушення пункту 19 Порядку державного фінансування капітального будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 № 1764 (далі – Порядок № 1764)¹⁵, а також пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117 "Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти"¹⁶ УКБ Луганської ОДА до одержання відповідного дозволу від головного розпорядника бюджетних коштів (наданий розпорядженням від 20.12.2017 № 923) укладено додаткову угоду від 10.11.2017 № 1 з ТОВ "Шахтобуріння" до договору будівельного підряду від 24.10.2017 № 75, якою передбачено розмір попередньої оплати в обсязі 24 296,3 тис. грн, що становить 70 відс. вартості договору;

- через відсутність контролю з боку УКБ Луганської ОДА, ТОВ "Шахтобуріння" у порушення вимог пункту 19 Порядку № 1764 використано не за призначенням 3 586,6 тис. грн одержаного авансу (мали придбати будівельні матеріали, а використали кошти на загальновиборничі та адміністративні витрати), що, згідно з Бюджетним кодексом України (пункт 23 частини першої статті 116), є порушенням бюджетного законодавства.

При цьому незважаючи на те, що, відповідно до умов договору (з урахуванням додаткових угод), попередня оплата надавалася на строк до 26.12.2017, а після закінчення вказаного терміну невикористана сума повинна була бути повернена, навіть станом на 01.03.2018 акти виконаних робіт були відсутні, а кошти попередньої оплати не повернені;

- відповідно до акта приймання виконаних будівельних робіт (форма КБ-2в за грудень 2017 року № 1), УКБ Луганської ОДА оплачено 26.12.2017 ТОВ "Шахтобуріння" ще 10 412,7 тис. грн з резервного фонду державного бюджету, що є недотриманням вимоги пункту 19 Порядку № 1764 щодо неперевищення проміжними платежами за виконані роботи 95 відс. загальної вартості договірної ціни (сума переоплати становила 1 742,5 тис. гривень).

У результаті в УКБ Луганської ОДА обліковується дебіторська заборгованість у сумі 24 296,3 тис. грн, а 1600 абонентів в опалювальному періоді 2017-2018 років були позбавлені можливості користуватися газом як для опалення, так і для приготування їжі¹⁷.

Аудитом також встановлено факти порушення законодавства при використанні у 2017 році коштів резервного фонду державного бюджету, виділених згідно з розпорядженням № 832-р Житомирській ОДА (головний розпорядник бюджетних коштів) для проведення аварійно-відновних робіт

¹⁵ Пунктом 19 Порядку № 1764 визначено, що розмір авансу не може перевищувати 30 відс. вартості річного обсягу робіт у капітальному будівництві.

¹⁶ Пунктом 1 постанови № 117 визначено, що розпорядники бюджетних коштів у договорах про закупівлю товарів, робіт і послуг за бюджетні кошти можуть передбачати здійснення попередньої оплати за умови належним чином оформленого рішення головного розпорядника бюджетних коштів щодо цього.

¹⁷ Газопровід уведено в експлуатацію під час проведення аудиту – наприкінці квітня 2018 року (лист Луганської ОДА від 02.05.2018 № 9/21-2445).

з ліквідації наслідків НС, яка сталася 21.09.2017 на території Житомирської області (сильні зливи з великим градом пошкодили будівлі), а саме:

- **замовником робіт (Бердичівська РДА) у порушення вимог пунктів 99 і 100 Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві**, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 № 668 (далі – *Постанова № 668*), і пункту 6.4.4.1 Правил визначення вартості будівництва ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 підписано **акти приймання виконаних будівельних робіт¹⁸**, тоді як підрядниками частково не використано матеріалів і не виконано робіт з вогнезахисного просочення дерев'яних конструкцій покрівлі, встановлення снігозатримувачів та планок захисту карнизу на загальну суму **216,7 тис. грн** (розрахунки здійснювалися за динамічної договірної ціни¹⁹), **тобто до платіжних документів з оплати робіт було включено недостовірну інформацію**. При цьому станом на 10.04.2018 недоліки на суму 16,5 тис. грн було усунуто;

- **окремими підрядниками**, які здійснювали будівельні роботи у м. Бердичів (розпорядник нижчого рівня – виконавчий комітет Бердичівської міської ради, замовники – Центр первинної медико-санітарної допомоги, управління освіти та науки виконавчого комітету Бердичівської міськради та МКП "Бердичівводдоканал"), **включено до актів виконаних робіт невикористані матеріали та невиконані роботи на загальну суму 16,0 тис. грн, тобто до платіжних документів з оплати робіт було включено недостовірну інформацію**. За результатами здійсненого контрольного заходу вказані недоліки станом на 06.03.2018 усунуто.

При цьому у зв'язку з тривалою підготовкою проекту розпорядження Кабінету Міністрів України (майже два місяці з моменту виникнення НС), пізнім надходженням коштів до розпорядників та одержувачів (надійшли 15 грудня), несприятливими погодними умовами для проведення аварійно-відновних робіт покрівель будинків (із **129 об'єктів** у м. Бердичів за **46 об'єктами**, або **35,7 відс.**, кошти не використовувались), а також безпідставним включенням до переліку витрат об'єкта "Центральна районна лікарня Бердичівського району", щодо якого вже була розроблена проектно-кошторисна документація на капітальний ремонт, до державного бюджету повернено **24 841,3 тис. грн** (49,5 відс.) невикористаних коштів, **що свідчить про неефективне управління ними;**

2) на запобігання виникненню НС було використано 147 123,6 тис. грн, що становить 56,6 відс. запланованого (259 909,8 тис. гривень).

Проведеним аудитом встановлено, що заходи за цим напрямом у 2017 році реалізовували **5** головних розпорядників бюджетних коштів (таблиця 8).

¹⁸ Із ФОП Матвієнко А. В. – акт приймання виконаних будівельних робіт № 1 за грудень 2017 року, до якого включено невиконані роботи та невикористані матеріальні цінності на загальну суму 36,8 тис. гривень.

Із ПП "АЛЬБЕРТ+САНД.ЖИР.ЕДО" – акт за грудень 2017 року (без зазначення номера), до якого включено невиконані роботи та невикористані матеріальні цінності на загальну суму 90,4 тис. грн, а також акт № 1 за грудень 2017 року (включено таких витрат на суму 89,5 тис. гривень).

¹⁹ Ціни, які можуть уточнюватися протягом усього строку будівництва.

**Стан реалізації рішень Кабінету Міністрів України
щодо виділення коштів з резервного фонду державного бюджету на здійснення заходів
із запобігання виникненню НС**

Головний розпорядник бюджетних коштів	Номер рішення	Не розподілено, тис. грн	Розподілено асигнувань, тис. грн	Касові видатки, тис. грн	Відхилення		Стан реалізації заходів
					тис. грн	відс.	
НС техногенного характеру							
Львівська ОДА	101-р	–	11 882,5	9 476,2	2 406,3	20,3	реалізовані
	895-р	–	49 968,6	42 996,1	6 972,5	14,0	частково реалізовані
ДУС	359-р	–	31 795,4	31 531,9	263,5	0,8	реалізовані
Тернопільська ОДА	686-р	–	1 359,4	–	1 359,4	100,0	не реалізовані
Міненерговугілля	697-р	58 804,8	28 158,5	9 830,6	18 327,9	65,1	частково реалізовані
НС природного характеру							
МВС (для ДСНС)	158-р	–	53 300,0	53 288,7	11,3	–	реалізовані
ВСЬОГО		58 804,8	176 464,4	147 123,5	29 340,9	16,6	

Дані таблиці 8 свідчать, що у 2017 році головними розпорядниками бюджетних коштів, а також уповноваженими на здійснення відповідних заходів розпорядниками нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів не було забезпечено використання **29 340,9 тис. грн**, що становить **16,6 відс.** розподілених асигнувань (176 464,4 тис. гривень).

При цьому слід зазначити, що **Міненерговугіллю** не розподілено **58 804,8 тис. грн**, тому що процедури закупівлі обладнання не проводилися.

Аудитом встановлено, що **Тернопільською ОДА** (головний розпорядник бюджетних коштів), **якій, відповідно до розпорядження № 686-р, було виділено 26 000,0 тис. грн** для здійснення першочергових невідкладних заходів, спрямованих на запобігання НС, що може виникнути у разі руйнування будівлі Державного архіву Тернопільської області, у **2017 році бюджетні кошти не використовувалися, а запланованих результатів не досягнуто.**

Кошти не використано через недотримання Тернопільською ОДА вимог пунктів 2 і 15 Порядку № 415 при підготовці звернення до Кабінету Міністрів України про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету (до кошторису включено витрати вартості робіт (24 640,6 тис. грн, що не були включені до переліку витрат), які могли виконуватися у плановому порядку та не відшкодовуються за рахунок цього джерела), а також через несприятливі погодні умови й короткий строк виконання робіт (1 359,4 тис. гривень).

Разом з тим варто зазначити, що **Тернопільська ОДА** в листі від 02.10.2017 № 01-4689/08-05 на адресу Мінекономрозвитку (розробник проекту рішення) **гарантувала використання коштів, виділених з резервного фонду державного бюджету, в повному обсязі до кінця бюджетного періоду.**

Довідково. Згідно з інформацією Тернопільської ОДА, розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 13.03.2018 № 33-с начальнику управління капітального будівництва оголошено догану за невикористання бюджетних коштів (питання щодо ефективності використання у 2017 році коштів резервного фонду державного бюджету порушувалося перед Тернопільською ОДА в листі Рахункової палати від 12.02.2018 № 03-307).

Також аудит засвідчив, що при використанні у 2017 році коштів резервного фонду державного бюджету, виділених згідно з розпорядженням № 895-р Львівській ОДА (головний розпорядник бюджетних коштів) для здійснення заходів з облаштування полігонів для приймання твердих побутових відходів з метою запобігання виникненню НС у м. Львові, **не забезпечено ефективного використання бюджетних коштів, як цього вимагає Бюджетний кодекс України (пункт 7 частини п'ятої статті 22).**

Так, окремі заходи на загальну суму **13 153,3 тис. грн**, включені Львівською ОДА до переліку витрат²⁰, пов'язаних із здійсненням заходів з облаштування полігонів для приймання твердих побутових відходів (далі – ТРВ), **не забезпечують досягнення мети** виділення коштів з резервного фонду щодо облаштування полігонів для приймання ТПВ і використання мінімального обсягу бюджетних коштів, а саме:

- придбано спецтехніку (мулососну машину та сміттєвоз) на загальну суму 4 109,1 тис. грн, яка, згідно з вимогами ДБН В.2.4-2-2005, не належить до засобів механізації полігонів ТПВ, **що свідчить про неекономне використання коштів;**

- виконано роботи з капітального ремонту міського сміттєзвалища в районі с. Брониця Дрогобицького району на суму 6 684,5 тис. грн, при цьому з 20.10.2017 припинено прийняття та захоронення ТПВ з м. Львова, що пов'язано із проведенням робіт з рекультивації в межах відведеної ділянки. **Це свідчить про нерезультативне використання коштів;**

- придбано екскаватор-навантажувач на суму 2 359,7 тис. грн для КП "Червоноградводоканал" Червоноградської міської ради, яке не належить до підприємств, що забезпечують виконання функцій з утримання та експлуатації території полігона ТПВ і не провадить господарської діяльності із захоронення

²⁰ Перелік витрат затверджено Львівською ОДА і погоджено Мінрегіоном, Мінекономрозвитку та Мінфіном.

побутових відходів. **Це свідчить про неекономне використання коштів.**

Окремими розпорядниками нижчого рівня не забезпечено результативного використання коштів резервного фонду державного бюджету, виділених за розпорядженням № 895-р на загальну суму **25 203,7 тис. грн, внаслідок незавершення повного комплексу робіт (заходів) і невведення об'єктів в експлуатацію, а саме:**

- через виконання лише підготовчих робіт і робіт із влаштування експлуатаційної дороги на об'єкті "Першочергові аварійно-відновлювальні роботи із запобігання виникненню НС на полігоні ТВП м. Буськ у с. Вербляни Буського району Львівської області" (розпорядник нижчого рівня – **виконавчий комітет Буської міської ради**) ступінь його готовності становить **20 відс.** загальної кошторисної вартості робіт (6 549,0 тис. грн);

- через недотримання ТОВ "ПМК-121" умов договору підяду від 19.12.2017 № 255 та невиконання будівельно-монтажних робіт у запланованих обсягах ступінь готовності об'єкта "Капітальний ремонт міського сміттєзвалища в районі с. Брониця Дрогобицького району Львівської області" (розпорядник нижчого рівня – **Департамент міського господарства Дрогобицької міської ради**) становить **56 відс.** (2 234,7 тис. грн);

- придбані Департаментом розвитку та експлуатації житлово-комунального господарства Львівської облдержадміністрації в грудні 2017 року три лінії для сортування твердих побутових відходів (для полігонів ТПВ у м. Самбір, м. Новояворівськ та м. Дрогобич) на суму **16 420,0 тис. грн** не змонтовано на цих полігонах та передано, згідно з договором від 29.12.2017 № 1229, на відповідальне зберігання постачальнику ТзОВ "Хаммель-Україна" включно по 31.03.2018.

Проведеними вибірковими оглядами виконання будівельно-монтажних робіт встановлено, що ТОВ "ПМК-121" в актах приймання виконаних будівельних робіт за грудень 2017 року завищено їх вартість, а Департаментом міського господарства Дрогобицької міської ради в порушення вимог пункту 6.4.4.1 Правил визначення вартості будівництва ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 оплачено фактично невиконані будівельні роботи на суму 1 298,0 тис. гривень.

До того ж у зв'язку із завищенням підрядною організацією обсягу виконаних робіт на об'єкті "Капітальний ремонт міського сміттєзвалища в районі с. Брониця Дрогобицького району Львівської області. Першочергові заходи" департаментом **зайво сплачено ФОП Бутов М. Л. за технагляд 8,6 тис. грн з резервного фонду державного бюджету.**

Таким чином, Департаментом міського господарства Дрогобицької міської ради при використанні у 2017 році коштів резервного фонду державного бюджету було допущено втрату **1 306,6 тис. грн, які під час аудиту повернено до державного бюджету.**

Через тривалу підготовку розпорядження № 895-р (проект подано на розгляд Кабінету Міністрів України 01.12.2017) і погодження переліку витрат (19.12.2017) Львівською ОДА спрямовано відкриті асигнування лише 19.12.2017, що призвело до обмеженого терміну їх використання. У результаті 4 315,67 тис. грн

повернено до бюджету як невикористані, що свідчить про неефективне управління бюджетними коштами.

Департаментом міського господарства Дрогобицької міської ради не відображено на субрахунку 1014 (1024) "Машини та обладнання" придбане у 2017 році обладнання на загальну суму **185,7 тис. грн, а віднесено його на субрахунок 1513 (1523) "Будівельні матеріали"** та в кінці року списано на витрати установи, що є недотриманням пункту 4 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні засоби" (наказ Мінфіну від 12.10.2010 № 1202) і Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі (наказ Мінфіну від 29.12.2015 № 1219). Недолік було усунуто під час аудиту.

Також встановлено факти порушення Департаментом міського господарства Дрогобицької міської ради вимог частини першої статті 30 Закону України від 25.12.2015 № 922 "Про публічні закупівлі" на загальну суму 4 927,2 тис. грн, а саме:

- при проведенні відкритих торгів не було відхилено тендерної пропозиції учасника ТОВ "ПМК-21" на суму **3 922,0 тис. грн** як такої, що не відповідає кваліфікаційним критеріям, визначеним у додатку 2 тендерної документації за предметом закупівлі "Капітальний ремонт міського сміттєзвалища в районі с. Брониця Дрогобицького району Львівської області. Першочергові заходи. Частина 1 та Частина 2": у складі тендерної пропозиції подано довідку про наявність обладнання та матеріально-технічної бази від 24.11.2017 № 24, у якій відсутні будівельні машини та обладнання, передбачені проектно-кошторисною документацією (Підсумкова відомість ресурсів. Розділ II. Будівельні машини та механізми та Розділ III. Будівельні машини, враховані в складі загальнопромислових витрат.);

- при проведенні відкритих торгів не було відхилено тендерної пропозиції переможця ТОВ "ПМК-21" на суму **1 005,2 тис. грн** як такої, що не відповідає умовам тендерної документації за предметом закупівлі "Конструкційні матеріали (плита дорожня для проведення капітального ремонту міського сміттєзвалища в районі с. Брониця Дрогобицького району Львівської області. Першочергові заходи)": не подано інформаційної довідки про досвід виконання аналогічного договору на поставку плит дорожніх; копії аналогічного договору на поставку плит дорожніх; оригіналу листа-відгуку (листів-відгуків) щодо виконання таких договорів; документів, що засвідчують факт поставки товару повністю чи частково, а також проекту договору поставки;

3) на виплату грошової допомоги членам сімей загиблих осіб і особам, постраждалим під час участі в Революції Гідності та в антитерористичній операції, було використано 160 099,1 тис. грн, що становить 96,3 відс. запланованого (166 226,4 тис. гривень).

Проведеним аудитом встановлено, що у 2017 році заходи за цим напрямом виконувало Мінсоцполітики (таблиця 9).

**Стан реалізації рішень Кабінету Міністрів України
щодо виділення коштів з резервного фонду державного бюджету на виплату
грошової допомоги окремим категоріям громадян**

Категорії осіб, яким виплачувалась одноразова грошова допомога	План		Фактичне виконання		Відхилення	
	кількість осіб	сума, тис. грн	кількість осіб	сума, тис. грн	кількість осіб	сума, тис. грн
Постраждали під час Революції Гідності						
Члени сімей загиблих осіб	108	34 819,6	108	34 819,6	0	0,0
Особи, які отримали тяжкі тілесні ушкодження	178	30 578,0	174	29 308,6	4	1 269,4
Особи, які отримали тілесні ушкодження середньої тяжкості	272	26 152,6	266	25 374,8	6	777,8
Особи, які отримали легкі тілесні ушкодження	617	33 328,0	552	29 248,0	65	4 080,0
Постраждали під час участі в антитерористичній операції						
Члени сімей загиблих осіб	34	20 713,5	34	20 713,5	0	0,0
Особи, які отримали інвалідність	77	20 634,7	77	20 634,7	0	0,0
ВСЬОГО	1 286	166 226,4	1 211	160 099,2	75	6 127,2

Дані таблиці 9 свідчать, що у 2017 році Мінсоцполітики із передбачених **166 226,4 тис. грн** на виплату окремим категоріям громадян грошової допомоги використано **160 099,2 тис. грн**, що становить **96,3 відсотка**.

Через недостатній контроль з боку Мінсоцполітики як головного розпорядника бюджетних коштів не використано **6 127,2 тис. грн**, з них:

- не розподілено **5 983,2 тис. грн**, які не були виплачені **73** особам;
- не використано **144,0 тис. грн** для виплати двом особам (у зв'язку із смертю одержувача та допущеною технічною помилкою);

4) на виконання інших непередбачених заходів було використано 495 076,2 тис. грн, що становить 93,1 відс. запланованого (531 831,7 тис. гривень).

Проведеним аудитом встановлено, що у 2017 році заходи за цим напрямом виконували **11** головних розпорядників бюджетних коштів (таблиця 10).

**Стан реалізації рішень Кабінету Міністрів України
щодо виділення коштів з резервного фонду державного бюджету
на виконання інших непередбачених заходів**

Головний розпорядник бюджетних коштів	Номер рішення	Не розподілено, тис. грн	Розподілено асигнувань, тис. грн	Касові видатки, тис. грн	Відхилення		Стан реалізації заходів
					тис. грн	відс.	
Поховання							
МЗС	33-р	–	51,6	51,6	–	–	реалізовані
Мінкультури		–	–	–	–	–	реалізовані
Держатомрегулювання	102-р	–	105,0	105,0	–	–	реалізовані
Заходи, пов'язані із зміцненням обороноздатності держави							
Міноборони	253-р	20 548,9	8 630,2	8 630,2	–	–	частково реалізовані
	292-р	–	299 008,7	285 663,2	13 345,5	4,5	реалізовані
	809-р	–					частково реалізовані
Адміністрація Держспецзв'язку	408-р	–	50 000,0	50 000,0	–	–	не реалізовані
Служба безпеки України	515-р	166,3	70 933,7	70 933,7	–	–	реалізовані
	851-р	–	43 300,0	41 740,1	1 559,9	3,6	частково реалізовані
Надання гуманітарної допомоги							
МЗС	327-р	–	9 979,9	9 979,9	–	–	реалізовані
МВС (для ДСНС)	665-р	29,4	230,9	230,9	–	–	реалізовані
Заходи, пов'язані із тимчасовим переміщення громадян України з районів проведення антитерористичної операції та тимчасово окупованої території України							
Одеська ОДА	927-р	–	16 713,6	16 688,6	25,0	0,1	реалізовані
Інші заходи							
Львівська ОДА	145-р	–	5 725,0	5 725,0	–	–	реалізовані
Мін'юст	150-р	–	5 800,0	5 328,0	472,0	8,1	реалізовані
Національна академія медичних наук	707-р	–	–	–	–	–	не реалізовані
ВСЬОГО		20 744,6	510 478,6	495 076,2	15 402,4	3,0	

Дані таблиці 10 свідчать, що у 2017 році головними розпорядниками бюджетних коштів з різних причин **не розподілено фінансового ресурсу на загальну суму 20 744,6 тис. грн**, при цьому ними, а також уповноваженими на здійснення відповідних заходів розпорядниками нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів **не забезпечено використання 15 402,4 тис. грн**, що

становить 3 відс. розподілених асигнувань (510 478,6 тис. гривень).

Адміністрацією Держспецзв'язку у 2017 році не виконано запланованих заходів через здійснення попередньої оплати за замовлені товари (50 000,0 тис. грн) та очікувану їх поставку до 06.05.2018 згідно з умовами договору.

Національною академією медичних наук не використано 500,0 тис. грн бюджетних коштів, які були виділені на умовах повернення для державної установи "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска", у зв'язку з відсутністю правового механізму щодо повернення бюджетними установами цих коштів.

Крім того, аудит засвідчив, що при використанні коштів резервного фонду державного бюджету, виділених за **розпорядженням № 927-р Одеській ОДА** (головний розпорядник бюджетних коштів) на відшкодування витрат санаторно-курортним закладам Одеської області за проживання та харчування сімей, в яких на утриманні є особи з інвалідністю, з тяжкими формами захворювання, зокрема витрат на утримання внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю, за період з 07.10.2014 по 01.06.2015, Департаментом **соціальної та сімейної політики Одеської ОДА** (розпорядник нижчого рівня) допущено безпідставне включення санаторно-курортними закладами витрат на загальну суму **221,9 тис. грн, а саме:**

- ТОВ "Губернатор" – **94,7 тис. грн** штрафу за єдиним соціальним внеском за несвоєчасну сплату податку;

- ТОВ "Сонячний берег" – **127,2 тис. грн** витрат за ремонтні та підготовчі роботи.

Таким чином, Департаментом соціальної та сімейної політики Одеської ОДА використано 221,9 тис. грн бюджетних коштів за відсутності належних підстав, що, згідно з пунктом 23 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України, є порушенням бюджетного законодавства.

Отже, неналежні управлінські рішення та організаційні прорахунки окремих учасників бюджетного процесу призвели до неефективного управління у 2017 році коштами резервного фонду державного бюджету в сумі 271 840,1 тис. грн, що становить 19,4 відс. обсягу, який їм було виділено Кабінетом Міністрів України (1 404 193 тис. гривень).

4.2. Структура та динаміка заборгованості

Під час діяльності головних розпорядників бюджетних коштів і виконавців, залучених до реалізації заходів, на виконання яких у минулих роках виділялися кошти з резервного фонду державного бюджету, при розрахунках за виконані роботи, надані послуги, поставлені товари тощо виникали непогашені зобов'язання, що призводило до утворення заборгованості.

Так, заборгованість перед головними розпорядниками бюджетних коштів (**дебіторська заборгованість**) за видатками резервного фонду державного бюджету становила на 1 січня 2018 року **572 456,2 тис. гривень** (таблиця 11).

**Структура дебіторської заборгованості за видатками резервного фонду
державного бюджету у розрізі головних розпорядників бюджетних коштів**

загальний фонд, тис. грн

№ з/п	Головний розпорядник бюджетних коштів	Дебіторська заборгованість*				
		станом на 01.01.2017	станом на 01.01.2018		списана впродовж року	відхилення (гр. 4 - гр. 3)
			усього	з неї прострочена		
1	Держкомтелерадіо	430 425,0	430 425,0	430 425,0	–	–
2	Мінфін	67 272,0	–	–	–	–67 272,0
3	ГУР Міноборони	66 095,8	–	–	–	–66 095,8
4	СБУ	58 748,5	37 669,6	–	–	–21 078,9
5	Міноборони	22 609,3	21 444,3	21 444,3	–	–1 165,0
6	Чернівецька ОДА	8 621,0	8 621,0	8 621,0	–	–
7	Івано-Франківська ОДА	1 119,8	–	–	1 119,8	–1 119,8
8	Мінсоцполітики	2,2	–	–	–	–2,2
9	Адміністрація Держспецзв'язку	–	50 000,0	–	–	50 000,0
10	Луганська ОДА	–	24 296,3	–	–	24 296,3
ВСЬОГО		654 893,6	572 456,2	460 490,3	1 119,8	–82 437,4

* За даними підготовленого Казначейством звіту про бюджетну заборгованість станом на 01.01.2018 (форма 7 дб), загальний фонд, розділ I "Дані про наявність дебіторської та кредиторської заборгованості розпорядників та одержувачів коштів державного бюджету".

Дані таблиці 11 свідчать про зменшення загального обсягу дебіторської заборгованості у 2017 році з **654 893,6** до **572 456,2** тис. грн, або на **82 437,4** тис. грн (12,6 відс.), що зумовлено:

➤ погашенням заборгованості на загальну суму **193 283,5** тис. грн, зокрема, перед Мінфіном – 67 272,0 тис. грн, ГУР Міноборони – 66 095,8 тис. грн, СБУ – 58 748,5 тис. грн, Міноборони – 1 165,0 тис. грн, Мінсоцполітики – 2,2 тис. грн;

➤ списанням заборгованості у сумі **1 119,8** тис. грн (обліковувалася Івано-Франківським управлінням облводресурсів за ПП "Галнафтогазмонтаж").

Виникнення цієї заборгованості пов'язане з реалізацією у 2010 році заходів із ліквідації наслідків стихійного лиха, що сталося 15-20 травня й 3–4 червня 2010 року на території Івано-Франківської області. Після судових рішень щодо стягнення відповідної суми та трирічного виконавчого провадження, її було списано як безнадійну;

➤ утворенням заборгованості у 2017 році на суму **111 965,9** тис. грн через непогашення попередньої оплати за товари, роботи і послуги, зокрема, перед СБУ – 37 669,6 тис. грн, Адміністрацією Держспецзв'язку – 50 000,0 тис. грн, а також Луганською ОДА – 24 296,3 тис. гривень²¹.

Крім того, у звіті Казначейства про бюджетну заборгованість станом

²¹ Листи СБУ від 02.03.2018 № 21/1/2-1058дск, Адміністрації Держспецзв'язку від 01.03.2018 № 14/01-635 та Луганською ОДА від 01.03.2018 № 6/21-1263 на запити Рахункової палати.

на 01.01.2018 (форма 7 дб) **прострочена (не погашена в установлений строк) дебіторська заборгованість перед головними розпорядниками бюджетних коштів** за видатками резервного фонду державного бюджету відображена в обсязі **460 490,3 тис. грн (80,4 відс.)**, а саме:

- **Держкомтелерадіо** – **430 425,0 тис. грн**, які не повернено публічним акціонерним товариством "Національна суспільна телерадіокомпанія України" (далі – ПАТ "НСТУ");

Довідково. У 2016 році ці кошти були перераховані Європейській мовній спілці як фінансова гарантія для забезпечення виконання умов договору щодо проведення у 2017 році в Україні пісенного конкурсу "Євробачення". Водночас у 2017 році фінансову гарантію не було повернено. ПАТ "НСТУ" здійснюється претензійна робота щодо повернення коштів;

- **Міноборони** – **21 444,3 тис. гривень**. Заборгованість утворилася через невиконання підрядниками договірних зобов'язань щодо постачання товарів і надання послуг, за які здійснено попередню оплату.

Відповідно до інформації Міноборони²², станом на лютий 2018 року прострочена дебіторська заборгованість у сумі **20 893,1 тис. грн**, яка утворилася у 2014 році, обліковувалася за ДП "Миколаївський бронетанковий завод" (11 549,6 тис. грн, здійснюється судовий розгляд справи) і Державною госпрозрахунковою зовнішньоторгівельною та інвестиційною фірмою "Укрінмаш" (9 343,5 тис. грн, за рішенням суду органом державної виконавчої служби вживаються заходи щодо її стягнення).

Також у фінансовій звітності Міноборони²³ відображена прострочена дебіторська заборгованість у сумі **551,2 тис. грн**, яка виникла у 2015 році в Івано-Франківській ОДА за коштами, наданими Міністерством, при розрахунках із завершення будівництва інженерних споруд військового призначення;

- **Чернівецька ОДА** – **8 621,0 тис. гривень**. Ця заборгованість виникла за результатами здійснення у 2010 році невідкладних заходів з ліквідації наслідків стихійного лиха, що сталося в Чернівецькій області 22–29 червня.

Наявність такої заборгованості пояснюється обласною державною адміністрацією²⁴ невиконанням ТОВ "Хорст" договірних зобов'язань і визнанням у 2014 році в судовому порядку його банкрутом. Станом на лютий 2018 року здійснювалася ліквідаційна процедура щодо ТОВ "Хорст", разом з тим стосовно посадових осіб цієї організації Слідчим управлінням Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області порушено кримінальне провадження.

Отже, **дебіторська заборгованість перед головними розпорядниками бюджетних коштів за видатками резервного фонду державного бюджету на початок 2018 року обліковувалася в обсязі 572 456,2 тис. грн, у тому числі прострочена – 460 490,3 тис. грн (80,4 відсотка). Стягнення усієї простроченої дебіторської заборгованості здійснюється в судовому порядку. При цьому**

²² Лист Міноборони від 20.02.2018 № 248/2/4/213 на запит Рахункової палати.

²³ Лист Департаменту фінансів Міністерства оборони України від 12.02.2018 № 248/2/4/184, яким до Рахункової палати надіслано фінансову та бюджетну звітність Міністерства.

²⁴ Лист Чернівецької ОДА від 20.02.2018 № 01.23-10/73, яким Рахунковій палаті надано фінансову та бюджетну звітність облдержадміністрації.

претензійно-позовна робота триває роками і здебільшого не призводить до зменшення обсягу дебіторської заборгованості.

Водночас заборгованість головних розпорядників бюджетних коштів перед суб'єктами господарювання (**кредиторська заборгованість**) за видатками резервного фонду державного бюджету на початку 2018 року становила **83 649,1 тис. гривень** (таблиця 12).

Таблиця 12

Структура кредиторської заборгованості за видатками резервного фонду державного бюджету в розрізі головних розпорядників бюджетних коштів

загальний фонд, тис. грн

№ з/п	Головний розпорядник бюджетних коштів	Кредиторська заборгованість*					
		станом на 01.01.2017	станом на 01.01.2018			списана впродовж року	відхилення (гр. 4 – гр. 3)
			всього	з неї:			
				прострочена	термін оплати не настав		
1	Івано-Франківська ОДА	73 818,8	72 982,9	72 982,9	–	69,9	–835,9
2	МОЗ	9 327,2	9 290,6	17,9	–	36,6	–36,6
3	Волинська ОДА	725,3	725,3	725,3	–	–	–
4	Мінсоцполітики	420,5	–	–	–	–	–420,5
5	Миколаївська ОДА	292,4	292,4	292,4	–	–	–
6	Одеська ОДА	275,5	275,5	275,5	–	–	–
7	Міноборони	54,7	78,5	–	–	–	23,8
8	ДСНС**	3,9	3,9	–	–	–	–
ВСЬОГО		84 918,3	83 649,1	74 294,0	–	106,5	–1 269,2

* За даними підготовленого Казначейством звіту про бюджетну заборгованість станом на 01.01.2018 (форма 7 дб), загальний фонд, розділ I "Дані про наявність дебіторської та кредиторської заборгованості розпорядників та одержувачів коштів державного бюджету".

** Кредиторська заборгованість у сумі 3,9 тис. грн обліковується за підрозділами ДСНС, розташованими на тимчасово окупованій території.

Дані таблиці 12 свідчать про зменшення загального обсягу кредиторської заборгованості у 2017 році з **84 918,3 до 83 649,1 тис. грн, або на 1 269,2 тис. грн (1,5 відс.)**, що зумовлено:

➤ **погашенням** заборгованості на загальну суму **1 186,5 тис. грн**, зокрема, Івано-Франківською ОДА – 766,0 тис. грн (виникла у 2010 році) і Мінсоцполітики – 420,5 тис. грн (2016 року). Разом з тим слід зазначити, що Івано-Франківською ОДА здійснювалось погашення заборгованості у 2017 році без залучення коштів резервного фонду державного бюджету;

➤ **списанням** заборгованості на загальну суму **106,5 тис. грн**, а саме: Івано-Франківською ОДА – 69,9 тис. грн (2010 року), МОЗ – 36,6 тис. грн (2009 року);

➤ **утворенням** заборгованості у 2017 році в обсязі **23,8 тис. гривень**. Цю

заборгованість відображено у фінансовій звітності Міноборони²⁵ як таку, що виникла при розрахунках із завершення будівництва інженерних споруд військового призначення в Запорізької ОДА за коштами, наданими Міністерством.

Також слід зазначити, що у звіті Казначейства про бюджетну заборгованість станом на 01.01.2018 (форма 7 дб) прострочена (не погашена в установлений строк) кредиторська заборгованість головних розпорядників бюджетних коштів перед суб'єктами господарювання за видатками резервного фонду державного бюджету відображена в обсязі **74 294,0 тис. гривень**.

Довідково. Івано-Франківська ОДА має прострочену кредиторську заборгованість на загальну суму 72 982,9 тис. грн, яка утворилася у 2013 році; Волинська ОДА – 725,3 тис. грн (2011 рік); Миколаївська ОДА – 292,4 тис. грн (2013 рік); Одеська ОДА – 275,5 тис. грн (2013 рік); МОЗ – 17,9 тис. грн (2009 рік).

Таким чином, кредиторська заборгованість головних розпорядників бюджетних коштів перед суб'єктами господарювання за видатками резервного фонду державного бюджету на початку 2018 року обліковувалася в обсязі **83 649,1 тис. грн**, у тому числі прострочена – **74 294,0 тис. грн**, що становить **88,8 відсотка**. При цьому частка погашеної впродовж 2017 року заборгованості (1 186,5 тис. грн) у її загальному обсязі на початку року (84 918,3 тис. грн) становила **1,4 відсотка**.

Отже, управлінські дії окремих головних розпорядників бюджетних коштів, спрямовані на врегулювання питань, пов'язаних з тривалою наявністю у них дебіторської та кредиторської заборгованості як у 2017 році, так і в минулих роках, були недостатніми. У результаті прострочена заборгованість перед державним бюджетом (дебіторська) має високий ступінь ризику непогашення, а прострочена заборгованість державного бюджету (кредиторська) перед суб'єктами господарювання призводить до ризиків низької результативності здійснюваної діяльності.

4.3. Стан заборгованості перед державним бюджетом за фінансовою допомогою, наданою за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету на умовах повернення

Правові засади виділення коштів резервного фонду державного бюджету на умовах повернення визначено Порядком використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 року за № 415, яким встановлено, що:

- кошти з резервного фонду бюджету виділяються на безповоротній основі або на умовах повернення, про що зазначається у рішенні про виділення коштів з резервного фонду бюджету (абзац перший пункту 11);
- кошти із резервного фонду бюджету суб'єктам господарської діяльності недержавної форми власності або суб'єктам господарської діяльності, у статутному фонді яких корпоративні права держави становлять менше ніж 51 відсоток,

²⁵ Лист департаменту фінансів Міністерства оборони України від 12.02.2018 № 248/2/4/184, яким до Рахункової палати надіслано фінансову та бюджетну звітність Міністерства.

виділяються через головних розпорядників бюджетних коштів лише на умовах повернення (абзац другий пункту 11);

- умови повернення до відповідного бюджету коштів, виділених з резервного фонду бюджету, зокрема строки та поетапний графік, визначаються в договорі, укладеному між головним розпорядником бюджетних коштів та розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня або їх одержувачем (абзац третій пункту 11).

Разом з тим слід зазначити, що виділення коштів з резервного фонду на умовах повернення (фінансової допомоги) здійснювалося і до 2002 року.

На початку 2018 року **заборгованість перед державним бюджетом за фінансовою допомогою**, наданою за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету на поворотній основі відповідно до рішень Кабінету Міністрів України 1997–2012 років, становила **218 006,1 тис. грн** і фактично є простроченою (таблиця 13).

Таблиця 13

**Структура простроченої заборгованості за фінансовою допомогою,
наданою за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету
на поворотній основі протягом 1997–2012 років**

тис. грн

Рік надання допомоги	Надано допомоги на поворотній основі	Заборгованість станом на 01.01.2017	Погашено у 2017 році	Списано у 2017 році	Заборгованість станом на 01.01.2018	Частка неповернутої допомоги (відс.)
1997	113 263,4	80 293,7	4,0	54 823,4	25 466,3	22,5
1998	138 393,0	88 868,6	18,1	66 439,1	22 411,4	16,2
1999	79 100,0	42 922,4	20,0	8 002,4	34 900,0	44,1
2007*	117 283,8	115 177,9	0,0	0,0	115 177,9	98,2
2008**	5 066,0	5 066,0	0,0	0,0	5 066,0	100,0
2009***	17 000,0	17 000,0	3 400,0	0,0	13 600,0	80,0
2012****	1 389,6	1 384,5	0,0	0,0	1 384,5	99,6
ВСЬОГО	471 495,8	350 713,1	3 442,1	129 264,9	218 006,1	46,2

* Заборгованість обліковується за АР Крим та Дніпропетровською, Донецькою, Запорізькою, Кіровоградською, Луганською, Миколаївською, Одеською, Херсонською, Черкаською обласними державними адміністраціями.

** Заборгованість обліковується за Донецькою ОДА та пов'язана з реалізацією розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.01.2008 № 62-р "Про виділення коштів для придбання житла та ремонту житлових приміщень членів сімей загиблих шахтарів і гірничорятувальників унаслідок аварії на орендному підприємстві "Шахта імені О. Ф. Засядька" (підприємство розташоване на тимчасово окупованій території).

*** Заборгованість обліковується за Херсонською ОДА.

**** Заборгованість обліковується за Львівською ОДА.

Дані Казначейства, наведені в таблиці 13, вказують на зменшення загального обсягу простроченої заборгованості перед державним бюджетом за фінансовою допомогою, наданою за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету

на поворотній основі відповідно до рішень Кабінету Міністрів України протягом 1997–2012 років.

Так, на початку 2017 року прострочена заборгованість перед державним бюджетом за фінансовою допомогою обліковувалася в сумі 350 713,1 тис. грн, при цьому її загальний обсяг станом на 01.01.2018 зменшився до 218 006,1 тис. грн, або на 132 707,0 тис. грн (37,8 відсотка).

Зменшення заборгованості пов'язане із списанням Міненерговугіллю боргу в сумі 129 264,9 тис. грн²⁶, а також проведенням розрахунків іншими боржниками на загальну суму 3 442,1 тис. грн (Херсонська ОДА – 3 400,0 тис. грн, Міненерговугілля – 20,0 тис. грн, Тернопільська ОДА – 11,0 тис. грн, Закарпатська ОДА – 9,2 тис. грн та Хмельницька ОДА – 1,9 тис. гривень).

Водночас станом на 01.01.2018 частка неповерненої фінансової допомоги (218 006,1 тис. грн) у загальному обсязі фінансової допомоги (471 495,8 тис. грн), наданої за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету на поворотній основі відповідно до рішень Кабінету Міністрів України 1997–2012 років, становила 46,2 відсотка.

За даними Казначейства, станом на 01.01.2018 неповернена фінансова допомога (218 006,1 тис. грн) обліковується за:

- обласними державними адміністраціями та Автономною Республікою Крим – 172 027,4 тис. грн²⁷ (78,9 відс.);
- Мінагрополітики – 42 774,7 тис. грн (19,6 відс.);
- Укравтодором – 3 204,0 тис. грн (1,5 відсотка).

Довідково. За даними Мінекономрозвитку, основною причиною неповернення коштів є збільшення кількості збанкрутілих або ліквідованих підприємств, яким надавалася фінансова підтримка через центральні та місцеві органи виконавчої влади.

Крім того, у звіті про бюджетну заборгованість станом на 01.01.2018 (форма 7 дб, загальний фонд, розділ II "Інформація про заборгованість розпорядників та одержувачів коштів державного бюджету за окремими програмами")²⁸ відомості про заборгованість перед державним бюджетом за фінансовою допомогою, наданою за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету на поворотній основі, відображають зобов'язання, які виникли у 2007–2012 роках (бюджетні програми з КПКВК 7711750, 7741700, 7751700, 7781710, 7811710, 7821700, 7831720, 7841730, 7851710, 7911700, 7911720, 7931710 на загальну суму 135 228,4 тис. грн), тобто за період, в якому застосовувався нинішній підхід до кодування програмної класифікації видатків і кредитування державного бюджету.

²⁶ Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 994 "Про списання простроченої заборгованості перед державою за кредитами, бюджетними позичками та фінансовою допомогою, наданими на поворотній основі відповідно до рішень Кабінету Міністрів України 1994–1999 років, а також нарахованих на них пені та штрафів станом на 1 січня 2017 року".

²⁷ За Автономною Республікою Крим обліковується неповернена фінансова допомога в сумі 818,2 тис. гривень.

²⁸ Лист Казначейства від 29.01.2018 № 14-08/79-1743, яким до Рахункової палати надіслано звіт про бюджетну заборгованість за загальним та спеціальним фондами Державного бюджету України станом на 01.01.2018.

Відомості, що охоплюють дані, починаючи з 1997 року, та відображають загальний обсяг заборгованості (218 006,1 тис. грн) вказують в спеціальній інформації Казначейства, яка, зокрема, надсилається Мінфіну.

До того ж Казначейством систематично проводиться робота для вжиття позичальниками заходів із погашення заборгованості²⁹ за коштами, виділеними з резервного фонду, а також щодо сприяння врегулюванню цих розрахунків.

Проте, відповідно до інформації окремих головних розпорядників бюджетних коштів, наданої на запити Рахункової палати, заборгованість за фінансовою допомогою, наданою за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету на поворотній основі згідно з рішеннями Кабінету Міністрів України 1997–2012 років та облікованою Казначейством, відсутня в їх обліку, зокрема в:

- Одеської ОДА (лист від 05.03.2018 № 1273/01-23/02/1395), при цьому, за даними Казначейства, загальний обсяг заборгованості на початок 2018 року – **24 063,4 тис. грн;**

- Тернопільської ОДА (лист від 02.03.2018 № 03-1187/07-10), фактична заборгованість якої – **1 837,6 тис. грн;**

- Закарпатської ОДА (лист від 02.03.2018 № 1013/06-11), заборгованість якої – **296,5 тис. гривень.**

Наведене вище свідчить про неузгодженість питань обліку заборгованості за фінансовою допомогою, наданою за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету на поворотній основі відповідно до рішень Кабінету Міністрів України 1997–2012 років, що при збільшенні кількості збанкрутілих або ліквідованих підприємств посилює ризики втрати бюджетних коштів.

Окремо слід зазначити, що на запит Рахункової палати Національною академією медичних наук України повідомлено³⁰ про невикористання у 2017 році 500,0 тис. грн коштів резервного фонду, виділених на поворотній основі для проведення заходів з відновлення роботи магнітно-резонансного та комп'ютерного томографів у державній установі "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска". НАМН пояснює це відсутністю правового механізму щодо повернення бюджетними установами коштів.

Отже, на початок 2018 року заборгованість перед державним бюджетом за фінансовою допомогою, наданою за рахунок коштів резервного фонду на поворотній основі, становила 218 006,1 тис. грн і була простроченою. При цьому потребують відповідного реагування як високі ризики

²⁹ Питання врегулювання заборгованості порушувалося у 2017 році в листах Казначейства до Міненерговугілля (лист від 14.02.2017 № 11-08/70-2498), Укравтодору (лист від 24.02.2017 № 11-08/102-3311), Мінагрополітики (лист від 28.02.2017 № 11-08/120-3393) і головних управлінь Державної казначейської служби України в областях, а також у 2018 році – до Державної фіскальної служби України (лист від 17.01.2018 № 11-08/28-1170), Міненерговугілля (лист від 07.02.2018 № 11-08/83-2357), Мінагрополітики (лист від 07.02.2018 № 11-08/85-2360), Укравтодору (лист від 07.02.2018 № 11-08/64-2372).

³⁰ Лист НАМН від 05.03.2018 № 1-06/536.

неповернення існуючої заборгованості, так і недостатність правового врегулювання питань, пов'язаних із поверненням до державного бюджету коштів, що виділяються з резервного фонду державного бюджету на умовах повернення.

Таким чином, наведені факти свідчать про низьку ефективність управління у 2017 році коштами резервного фонду державного бюджету, що було спричинено недосконалою управлінськими рішеннями та організаційними прорахунками окремих учасників бюджетного процесу, внаслідок чого утворювалися значні залишки невикористаного фінансового ресурсу та створювалися суттєві ризики нерезультативної діяльності.

ВИСНОВКИ

1. Законом України від 21.12.2016 № 1801-VIII "Про Державний бюджет України на 2017 рік" з урахуванням перерозподілу коштів, здійсненого Кабінетом Міністрів України, сформовано резервний фонд у розмірі 1 410 000,0 тис. грн, або 0,2 відс. обсягу видатків загального фонду державного бюджету, що відповідає вимогам частини третьої статті 24 Бюджетного кодексу України, відповідно до якої резервний фонд бюджету не може перевищувати одного відсотка обсягу видатків загального фонду.

Упродовж 2017 року Кабінетом Міністрів України прийнято 46 розпоряджень про виділення коштів із резервного фонду державного бюджету, згідно з якими розподілено 1 404 193,0 тис. грн, або 99,6 відс. сформованого резервного фонду. За результатами внесених протягом року змін обсяг планових бюджетних призначень зменшено до 1 377 112,5 тис. грн, з яких головними розпорядниками бюджетних коштів використано 1 132 352,9 тис. грн, або 82,2 відсотка.

2. За результатами проведеного аудиту встановлено, що через неналежні управлінські рішення та організаційні прорахунки окремі учасники бюджетного процесу під час здійснення у 2017 році операцій з коштами резервного фонду державного бюджету допустили їх неефективне управління на загальну суму 271 840,1 тис. грн, неефективне використання – на 54 777,0 тис. грн, а також їх використання з порушенням бюджетного законодавства – на 60 954,4 тис. гривень. Цей висновок базується на таких фактах.

2.1. Окремі головні розпорядники бюджетних коштів (МЗС, Мінкультури, Національна академія медичних наук України, Тернопільська та Харківська облдержадміністрації) допустили прорахунки на етапі підготовки звернень до Кабінету Міністрів України стосовно виділення коштів із резервного фонду державного бюджету, внаслідок чого незатребуваним залишився фінансовий ресурс у 2017 році на загальну суму 27 080,5 тис. грн, тобто 1,9 відс. фактично виділеного обсягу (1 404 193 тис. гривень). Це свідчить про неналежне виконання ними вимог пункту 7 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України і, як наслідок – неефективне управління коштами.

2.2. Окремі головні розпорядники бюджетних коштів допустили недоліки при організації виконання заходів, що реалізовувалися за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету. При цьому створено передумови, за яких не було

забезпечено розподілу та подальшого використання асигнувань, спрямованих Державною казначейською службою України. Це свідчить про неналежне виконання вимог пункту 7 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України і, як наслідок, призвело до неефективного управління коштами в загальній сумі 94 225,3 тис. грн (Міноборони, Мінсоцполітики, МВС, Міненерговугілля, СБУ), або 6,7 відс. від фактично виділеного обсягу (1 404 193 тис. гривень).

2.3. Відсутність дієвого контролю з боку головних розпорядників бюджетних коштів за діяльністю уповноважених на здійснення відповідних заходів розпорядників нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів призвела до неосвоєння ними асигнувань, тобто до неефективного управління бюджетним ресурсом на загальну суму 150 534,3 тис. грн, або 10,7 відс. фактично виділеного обсягу (1 404 193 тис. гривень).

2.4. У 2017 році Мінекономрозвитку не забезпечено виконання вимог пункту 29 Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 № 415, пов'язаних із зменшенням головним розпорядникам бюджетних коштів видатків на суми залишків невикористаних коштів (271 840,1 тис. гривень). Неналежна та несвоєчасна організація цього процесу призвела до неефективного управління бюджетним ресурсом, особливо у кінці року.

2.5. Львівською облдержадміністрацією не було забезпечено ефективного використання бюджетних коштів усупереч вимогам пункту 7 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України (розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 895-р), у результаті чого:

2.5.1. До Переліку витрат, пов'язаних із здійсненням заходів з облаштування полігонів для приймання твердих побутових відходів Львівською облдержадміністрацією включено заходи на загальну суму 13 153,3 тис. грн, які не забезпечують досягнення мети виділення коштів з резервного фонду щодо облаштування полігонів для приймання твердих побутових відходів і використання мінімального обсягу бюджетних коштів. Зокрема, це стосується придбання спецтехніки, що не належить до засобів механізації, якими забезпечуються полігони, а також фінансування робіт з капітального ремонту сміттєзвалища, яке припинило приймати відходи з м. Львова. Наведене є свідченням неекономного використання коштів резервного фонду державного бюджету.

2.5.2. Здійснено витрати на загальну суму 25 203,7 тис. грн і не завершено повного комплексу робіт (заходів), внаслідок чого не введено в експлуатацію полігонів твердих побутових відходів біля с. Брониця Дрогобицького району (розпорядник бюджетних коштів нижчого рівня – Департамент міського господарства Дрогобицької міської ради) та с. Вербляни Буського району Львівської області (розпорядник бюджетних коштів нижчого рівня – виконавчий комітет Буської міської ради). Це призвело до нерезультативного використання бюджетних коштів.

2.5.3. Придбані Департаментом розвитку та експлуатації житлово-комунального господарства Львівської облдержадміністрації три лінії для

сортування твердих побутових відходів (для полігонів у містах Самбір, Новояворівськ та Дрогобич) на загальну суму 16 420,0 тис. грн не змонтовано, що свідчить про нерезультативне використання цих коштів.

2.5.4. Департаментом міського господарства Дрогобицької міської ради прийнято та оплачено фактично невиконані ТОВ "ПМК-121" будівельні роботи за грудень 2017 року на суму 1 298 тис. грн, а також зайво сплачено ФОП Бутов М. Л. за технагляд кошти резервного фонду державного бюджету в сумі 8,6 тис. грн, що згідно з пунктом 23 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства. Під час аудиту ці кошти були повернені до державного бюджету.

2.5.5. Департаментом міського господарства Дрогобицької міської ради допущено недотримання законодавства, зокрема Закону України від 25.12.2015 № 922 "Про публічні закупівлі" (частина перша статті 30):

1) при проведенні відкритих торгів не відхилено тендерної пропозиції учасника ТОВ "ПМК-21" на суму 3 922,0 тис. грн як такої, що не відповідає кваліфікаційним критеріям, визначеним у додатку 2 тендерної документації за предметом закупівлі "Капітальний ремонт міського сміттєзвалища в районі с. Брониця Дрогобицького району Львівської області. Першочергові заходи. Частина 1 та Частина 2".

2) при проведенні відкритих торгів не відхилено тендерної пропозиції переможця ТОВ "ПМК-21" на суму 1 005,2 тис. грн як такої, що не відповідає умовам тендерної документації за предметом закупівлі "Конструкційні матеріали (плита дорожня для проведення капітального ремонту міського сміттєзвалища в районі с. Брониця Дрогобицького району Львівської області. Першочергові заходи)".

2.6. Луганською облдержадміністрацією як головним розпорядником бюджетних коштів при використанні у 2017 році коштів резервного фонду державного бюджету, виділених відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.11.2017 № 873-р, не досягнуто запланованих результатів, оскільки станом на 01.03.2018 пошкоджений газопровід не введено в експлуатацію та не відновлено газопостачання абонентів, які в опалювальному періоді 2017 – 2018 років були позбавлені можливості користуватися газом як для опалення, так і для приготування їжі (газопровід уведено в експлуатацію у ході проведення аудиту). При цьому під час реалізації зазначеного розпорядження Управлінням капітального будівництва Луганської облдержадміністрації допущено порушення бюджетного законодавства на загальну суму 29 625,4 тис. грн, а саме:

1) вимог Порядку державного фінансування капітального будівництва (пункт 19), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 № 1764, та пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117 "Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти" у частині укладення без дозволу головного розпорядника додаткової угоди (від 10.11.2017 № 1 до договору будівельного підряду від 24.10.2017 № 75) щодо здійснення попередньої оплати, а також збільшення її обсягу до 70 відс., у результаті чого виникла дебіторська заборгованість

у сумі 24 296,3 тис. грн, яка станом на 01.03.2018 не погашена;

2) за відсутності контролю з боку Управління капітального будівництва Луганської облдержадміністрації ТОВ "Шахтобуріння" (одержувач бюджетних коштів) у порушення вимог пункту 19 Порядку державного фінансування капітального будівництва використано одержаний аванс у сумі 3 586,6 тис. грн не за призначенням (замість придбання будівельних матеріалів кошти використано на загальнопромислові та адміністративні витрати), що згідно з пунктом 23 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства, а також може мати наслідком кримінальну відповідальність;

3) вимог Порядку державного фінансування капітального будівництва (пункт 19) у частині перевищення граничної частки проміжних платежів у договірній ціні на 1 742,5 тис. гривень.

2.7. Житомирською облдержадміністрацією як головним розпорядником бюджетних коштів не забезпечено своєчасного контролю за використанням коштів резервного фонду державного бюджету (розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.11.2017 № 832-р), унаслідок чого:

- Бердичівською райдержадміністрацією (замовник робіт) не виконано вимог пунктів 99 і 100 Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 № 668, а також підпункту 6.4.4.1 Правил визначення вартості будівництва ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 і допущено прийняття невиконаних робіт (акти приймання виконаних будівельних робіт за грудень 2017 року) на загальну суму 200,2 тис. грн, що згідно з пунктом 23 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства, а також може мати наслідком кримінальну відповідальність. Недоліки на загальну суму 16,5 тис. грн усунуто станом на 10.04.2018;

- окремими підрядниками, які здійснювали будівельні роботи в м. Бердичів (розпорядник нижчого рівня – виконавчий комітет Бердичівської міської ради, замовники – Центр первинної медико-санітарної допомоги, Управління освіти та науки виконавчого комітету Бердичівської міськради та МКП "Бердичівводоканал"), включено до актів виконаних робіт невикористані матеріали та невиконані роботи на загальну суму 16,0 тис. грн, що згідно з пунктом 23 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства. За результатами здійсненого контрольного заходу ці недоліки станом на 06.03.2018 усунуто.

2.8. За відсутності належного контролю з боку Департаменту соціальної та сімейної політики Одеської облдержадміністрації до відшкодування витрат санаторно-курортним закладам Одеської області за проживання та харчування сімей, у яких на утриманні є особи з інвалідністю з тяжкими формами захворювання, зокрема, на утримання внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю, за період з 07.10.2014 до 01.06.2015 (розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 927-р) безпідставно включено витрати на загальну суму 221,9 тис. грн, а саме: ТОВ "Губернатор" – 94,7 тис. грн штрафу за єдиним соціальним внеском за несвоєчасну сплату податку, ТОВ "Сонячний берег" –

127,2 тис. грн за ремонтні та підготовчі роботи, що згідно з пунктом 23 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства, а також може мати наслідком кримінальну відповідальність.

2.9. Тернопільською облдержадміністрацією не забезпечено дотримання вимог Бюджетного кодексу України (пункт 7 частини п'ятої статті 22) та Порядку використання коштів резервного фонду бюджету (пункти 2 і 15) при підготовці звернення до Кабінету Міністрів України про виділення коштів із резервного фонду державного бюджету для здійснення першочергових невідкладних заходів, спрямованих на запобігання надзвичайній ситуації, що може виникнути в разі руйнування будівлі Державного архіву Тернопільської області, у результаті чого до кошторису витрат включено вартість робіт (24 640,6 тис. грн), які могли виконуватися в плановому порядку. Як наслідок, ці кошти не було включено до переліку витрат, у зв'язку з чим вони залишилися невикористаними.

3. Продовжується практика недотримання процедури підготовки проектів рішень Кабінету Міністрів України про виділення відповідних коштів. Як наслідок, у 2017 році при виділенні коштів з резервного фонду державного бюджету допущено порушень, пов'язаних з недотриманням вимог нормативно-правових актів, на загальну суму 815 204,8 тис. гривень. Такий висновок зроблено на підставі викладених далі фактів.

3.1. Продовжується негативна практика недотримання окремими центральними органами виконавчої влади вимог частини першої пункту 22 Порядку використання коштів резервного фонду бюджету в частині підготовки та подання до Кабінету Міністрів України проектів рішень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету не через Мінекономрозвитку. Це один із чинників уникнення встановлених процедур забезпечення контролю за якістю проектів рішень, що є суттєвим ризиком для досягнення ефективності використання бюджетного ресурсу.

Так, у 2017 році із 46 прийнятих рішень 41 проект підготовлено Мінекономрозвитку (89,1 відс.), решта 5 (10,9 відс.) – іншими центральними органами виконавчої влади. Зокрема, таке порушення процедур допустили Міноборони – 3 проекти, Мінрегіон – 1 проект і Адміністрація Держспецзв'язку – 1 проект.

3.2. Мінекономрозвитку в окремих випадках не забезпечувалася підготовка проектів рішень Кабінету Міністрів України про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету в оптимальні строки. Так, зокрема, 6 рішень готувалися 55 – 71 день, ще 6 рішень розроблялися понад 120 днів, що суттєво скоротило час на реалізацію запланованих заходів та зумовило випадки неефективного використання бюджетних коштів.

3.3. Мінекономрозвитку, а також Міноборони допущено невиконання вимог пункту 20 Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, що призвело до подання на розгляд Кабінету Міністрів України проектів рішень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету за відсутності відповідних експертних висновків і допущення порушень на загальну суму

684 508,7 тис. грн, унаслідок чого прийняття цих рішень Кабінетом Міністрів України відбувалося без наявності достатніх підстав, а саме:

1) без експертних висновків Мінрегіону щодо технічних рішень і вартісних показників Мінекономрозвитку подано на розгляд Кабінету Міністрів України чотири проекти рішень на загальну суму 262 000,0 тис. грн (розпорядження від 29.03.2017 № 209-р, від 26.04.2017 № 325-р, від 31.05.2017 № 465-р та від 27.09.2017 № 667-р);

2) без експертних висновків ДСНС Мінекономрозвитку подано на розгляд Кабінету Міністрів України два проекти рішень на загальну суму 123 500,0 тис. грн (розпорядження від 27.09.2017 № 667-р та від 27.09.2017 № 668-р);

3) Міноборони всупереч пункту 20 і частині першій пункту 22 Порядку використання коштів резервного фонду бюджету підготовлено та подано на розгляд Кабінету Міністрів України два проекти рішень на загальну суму 299 008,7 тис. грн без урахування експертних висновків Мінрегіону (розпорядження від 12.04.2017 № 292-р та від 11.10.2017 № 809-р).

Крім того, Мінрегіоном через неналежне виконання вимог абзацу четвертого пункту 18 Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, а також доручень Кабінету Міністрів України не забезпечено своєчасної підготовки експертних висновків щодо технічних рішень і вартісних показників, що підтверджують необхідність проведення робіт, які планувалося виконувати за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету, унаслідок чого три рішення Кабінету Міністрів України прийнято у 2017 році за їх відсутності (розпорядження від 29.03.2017 № 209-р, від 31.05.2017 № 465-р і від 27.09.2017 № 686-р).

3.4. Мінекономрозвитку у 2017 році в порушення вимог частини першої статті 24 Бюджетного кодексу України підготовлено та подано на розгляд Кабінету Міністрів України п'ять проектів рішень про виділення з резервного фонду державного бюджету 113 696,1 тис. грн (8,1 відс. розподіленого обсягу) на реалізацію заходів, які могли виконуватися в плановому порядку (розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 № 101-р, від 10.03.2017 № 150-р, від 10.03.2017 № 158-р, від 27.09.2017 № 686-р і від 13.12.2017 № 927-р).

3.5. Мінекономрозвитку підготовлено та подано до Кабінету Міністрів України проект рішення про виділення з резервного фонду державного бюджету Волинській облдержадміністрації 17 000,0 тис. грн для здійснення заходів, пов'язаних із ліквідацією наслідків надзвичайної ситуації місцевого рівня (розпорядження від 31.05.2017 № 465-р), що є недотриманням вимог пунктів 4 і 5 Порядку фінансування робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.99 № 140. Як наслідок, прийняття цього рішення здійснювалося Кабінетом Міністрів України за відсутності достатніх підстав.

4. Існуюча практика з боку головних розпорядників бюджетних коштів значного авансування постачальників товарів, робіт і послуг, а також непоодинокі факти неналежного виконання ними договірних зобов'язань призводять

до відволікання бюджетних коштів у прострочену дебіторську заборгованість або навіть до їх втрати. Водночас наслідком простроченої кредиторської заборгованості державного бюджету перед суб'єктами господарювання є ризик низької результативності здійснюваної діяльності. Такий висновок зроблено на підставі викладеного нижче:

4.1. Стягнення головними розпорядниками бюджетних коштів усієї простроченої дебіторської заборгованості, яка станом на 01.01.2018 обліковувалася у сумі 460 490,3 тис. грн (за 2009–2016 роки), здійснюється в судовому порядку, при цьому існуюча практика вказує на високий ступінь ризику її непогашення. Претензійно-позовна робота триває роками, у тому числі виконавчі провадження (примусове виконання судових рішень), і в більшості випадків не призводить до результату – зменшення обсягу дебіторської заборгованості.

4.2. Кредиторська заборгованість станом на 01.01.2018 обліковувалася в сумі 83 649,1 тис. грн, з неї 74 294,0 тис. грн (за 2011–2017 роки) – прострочена (88,8 відс.), що свідчить про ряд незавершених головними розпорядниками бюджетних коштів заходів, які реалізовувалися в минулих періодах, а також про накопичення відкладених ризиків для державного бюджету.

5. Щороку збільшуються ризики неповернення заборгованості за фінансовою допомогою, наданою за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету на поворотній основі відповідно до рішень Кабінету Міністрів України 1997–2012 років (протягом 2017 року погашено 3 442,1 тис. грн, списано 129 264,9 тис. грн, станом на 01.01.2018 обліковувалася заборгованість у сумі 218 006,1 тис. грн за всіма облдержадміністраціями, АР Крим, Міненергівугіллям, Мінагрополітики й Укравтодором). Причина – збільшення кількості збанкрутілих або ліквідованих підприємств, а також наявність протиріч у питаннях її обліку центральними та місцевими органами виконавчої влади. При цьому самі процедури, пов'язані з наданням фінансової допомоги на поворотній основі, нормативно не визначені.

6. Мінсоцполітики у 2017 році в порядку реагування на рекомендації Рахункової палати вживалися заходи, спрямовані як на удосконалення нормативно-правових актів щодо призначення грошової допомоги окремим категоріям громадян, так і на забезпечення її виплати, у тому числі за попередні періоди. Проте через недостатній контроль з боку Мінсоцполітики як головного розпорядника бюджетних коштів станом на 01.01.2018 не виплачено грошової допомоги 75 особам на загальну суму 6 127,2 тис. грн, отже, не забезпечено дотримання вимог Бюджетного кодексу України (пункт 7 частини п'ятої статті 22) і, як наслідок, допущено нерезультативне та неефективне управління коштами.

7. Наявна нормативно-правова база здебільшого є достатньою для врегулювання питань, пов'язаних із формуванням резервного фонду державного бюджету. Водночас необхідне її вдосконалення в частині розподілу та використання бюджетних коштів. Зокрема, подальшого нормативного врегулювання потребують такі питання:

- узгодження Порядку використання коштів резервного фонду бюджету з вимогами Бюджетного кодексу України, зокрема частини першої статті 24

щодо напрямів використання коштів резервного фонду державного бюджету, а також підпунктів 22 і 23 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" стосовно особливостей застосування норм цього Кодексу в умовах воєнного стану та в разі здійснення згідно із законом заходів з часткової мобілізації;

- узгодження Порядку виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого під час надання волонтерської допомоги в районі проведення антитерористичної операції, бойових дій та збройного конфлікту (пункти 2 і 10), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 19.08.2015 № 604, і Порядку використання коштів резервного фонду бюджету у частині напрямів використання коштів резервного фонду державного бюджету, а також подання та розгляду звернень про їх виділення;

- удосконалення Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, зокрема норм, визначених у пункті 31-1 щодо додаткового виділення коштів з резервного фонду бюджету, шляхом уточнення підстав для прийняття відповідних рішень;

- визначення порядку призначення і виплати державної допомоги у зв'язку із знищенням або пошкодженням майна під час участі в масових акціях громадського протесту, які відбулися у період з 21.11.2013 по 21.02.2014, як це вимагає Закон України від 21.02.2014 № 745-VII "Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх сімей" (статті 1 та 3);

- встановлення механізму визначення ступеня загрози виникнення надзвичайної ситуації;

- визначення на державному рівні розмірів надання (виплати) матеріальної допомоги (компенсації) постраждалим унаслідок надзвичайних ситуацій за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету як заходу соціального захисту, передбаченого статтею 84 Кодексу цивільного захисту України;

- врахування в Кодексі цивільного захисту України положень Закону України від 23.09.1999 № 1105-XIV "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (статті 41 і 42), зокрема, шляхом визначення переліку випадків, при настанні яких відшкодування шкоди та виплати в разі смерті потерпілих на виробництві можуть здійснюватися за рахунок коштів резервного фонду бюджету.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Поінформувати Верховну Раду України про результати аудиту ефективності використання коштів резервного фонду державного бюджету в 2017 році.

2. Рішення Рахункової палати надіслати Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики та запропонувати розглянути на засіданні результати проведеного аудиту, висвітлені у ньому.

3. Відомості про результати аудиту ефективності використання коштів резервного фонду державного бюджету в 2017 році у формі рішення Рахункової

палати надіслати **Кабінету Міністрів України та рекомендувати:**

3.1. Вжити заходів щодо здійснення підготовки проектів рішень Кабінету Міністрів України про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету виключно Мінекономрозвитку;

3.2. Дати доручення:

- Мінекономрозвитку спільно з Мінфіном опрацювати питання та внести пропозиції щодо узгодження Порядку використання коштів резервного фонду бюджету з вимогами Бюджетного кодексу України, зокрема з частиною першою статті 24, щодо напрямів використання коштів резервного фонду державного бюджету, а також підпунктів 22 і 23 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" стосовно особливостей застосування норм цього Кодексу в умовах воєнного стану та у разі здійснення згідно із законом заходів з часткової мобілізації;

- Мінекономрозвитку спільно з Мінсоцполітики опрацювати питання та внести пропозиції щодо узгодження Порядку виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), отриманого під час надання волонтерської допомоги в районі проведення антитерористичної операції, бойових дій та збройного конфлікту (пункти 2 і 10) та Порядку використання коштів резервного фонду бюджету в частині напрямів використання коштів резервного фонду державного бюджету, а також подання та розгляду звернень про їх виділення;

- Мінекономрозвитку опрацювати питання та внести пропозиції стосовно удосконалення окремих норм Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, зокрема, щодо додаткового виділення коштів із резервного фонду бюджету, визначених у пункті 31-1 цього Порядку, шляхом уточнення підстав для прийняття відповідних рішень, а також щодо недопущення випадків виділення коштів на фінансування будівельних робіт в кінці бюджетного періоду;

- МВС спільно з ДСНС опрацювати питання та внести пропозиції щодо встановлення механізму визначення ступеня загрози виникнення надзвичайної ситуації, а також розмірів надання (виплати) матеріальної допомоги (компенсації) постраждалим внаслідок надзвичайної ситуації;

- МВС спільно з Мінекономрозвитку, Мінсоцполітики та ДСНС опрацювати питання та внести пропозиції щодо врахування в Кодексі цивільного захисту України положень Закону України від 23.09.1999 № 1105-XIV "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (статті 41 і 42) шляхом, зокрема, визначення переліку випадків, при настанні яких відшкодування шкоди та виплати в разі смерті потерпілих на виробництві можуть здійснюватися за рахунок коштів резервного фонду бюджету;

- Мінсоцполітики опрацювати питання та внести пропозиції щодо визначення порядку призначення і виплати державної допомоги у зв'язку із знищенням або пошкодженням майна під час участі в масових акціях громадського протесту, які відбулися у період з 21.11.2013 по 21.02.2014, як це передбачено Законом України від 21.02.2014 № 745-VII "Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх

сімей" (статті 1 і 3);

- Мінфіну опрацювати питання та внести пропозиції щодо правового врегулювання процедур, пов'язаних з наданням фінансової допомоги на поворотній основі;

- Мінфіну спільно з Державною казначейською службою України, Адміністрацією Держспецзв'язку, ДСНС, Укравтодором, Держкомтелерадіо, Мінагрополітики, Міноборони, МОЗ, СБУ та облдержадміністраціями вжити дієвих заходів щодо врегулювання питань, пов'язаних із наявністю дебіторської та кредиторської заборгованості за коштами резервного фонду державного бюджету, а також заборгованості за фінансовою допомогою, наданою за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету на поворотній основі відповідно до рішень Кабінету Міністрів України протягом 1997 – 2012 років;

- головним розпорядникам бюджетних коштів вжити дієвих заходів щодо забезпечення обґрунтованості та оперативності звернень про виділення коштів із резервного фонду державного бюджету, досягнення цілей, завдань і конкретних результатів під час їх використання, посилення контролю за господарськими операціями із попередньою оплатою, прийманням товарів, виконаних робіт і послуг, а також за дотриманням вимог законів України від 25.12.2015 № 922 "Про публічні закупівлі" і від 17.02.2011 № 3038 "Про регулювання містобудівної діяльності";

- МОЗ та Мінсоцполітики у тримісячний строк у співпраці з Генеральною прокуратурою України здійснити верифікацію осіб, які отримали тілесні ушкодження різного ступеня тяжкості під час участі в Революції Гідності та були включені до відповідних переліків для виплати державної допомоги, з метою усунення технічних причин, що призвели до невиплати державної допомоги її одержувачам, а також (у межах компетенції кожного) вжити заходів для завершення цих розрахунків до кінця 2018 року.

4. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів резервного фонду державного бюджету в 2017 році надіслати Міністерству економічного розвитку і торгівлі України та рекомендувати вжити заходів щодо:

- налагодження процесу, передбаченого Порядком використання коштів резервного фонду бюджету (пункт 29), щодо зменшення головним розпорядникам бюджетних коштів видатків на суми залишків невикористаних коштів і забезпечення своєчасної підготовки відповідних проектів рішень Кабінету Міністрів України;

- скорочення термінів підготовки проектів рішень Кабінету Міністрів України про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету;

- посилення контролю за забезпеченням дотримання вимог Бюджетного кодексу України (частини першої статті 24), Порядку фінансування робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (пункту 4) та Порядку використання коштів резервного фонду бюджету (пункту 20), зокрема, у частині недопущення випадків підготовки проектів рішень Кабінету Міністрів України про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету за відсутності

необхідних документальних підстав, у тому числі експертних висновків;

- притягнення до відповідальності посадових осіб, які допустили порушення бюджетного законодавства.

5. Рішення Рахункової палати надіслати **Міністерству соціальної політики України** та запропонувати притягнути до відповідальності посадових осіб, які не забезпечили дотримання вимог Бюджетного кодексу України та допустили нерезультативне й неефективне управління бюджетними коштами.

6. Рішення Рахункової палати надіслати Міністерству внутрішніх справ України, Міністерству енергетики та вугільної промисловості України, Міністерству закордонних справ України, Міністерству культури України, Міністерству оборони України, Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Службі безпеки України, Національній академії медичних наук України, Житомирській, Луганській, Львівській, Одеській, Тернопільській та Харківській обласним державним адміністраціям і запропонувати притягнути до відповідальності посадових осіб, які допустили порушення бюджетного законодавства.

7. Поінформувати Національну поліцію України щодо фактів порушення законодавства Департаментом соціальної та сімейної політики Одеської обласної державної адміністрації, Бердичівською районною державною адміністрацією (Житомирська область) і ТОВ "Шахтобуріння" (Луганська область) у частині, що може мати наслідком кримінальну відповідальність.

Член Рахункової палати

І. М. Іванова

**Стан реагування на рішення Рахункової палати від 28.03.2017 № 8-3,
прийняте за підсумками розгляду Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів
резервного фонду державного бюджету в 2016 році**

№ з/п	Зміст рекомендацій Рахункової палати	Стан виконання рекомендацій	Результати
Кабінет Міністрів України			
1	Надати доручення причетним центральним органам виконавчої влади:	<p>Виконано. Кабінет Міністрів України за результатами розгляду листа Рахункової палати від 10.04.2017 № 03-675 зобов'язав Мінекономрозвитку, Мінсоцполітики, Мінфін, МОЗ, МВС, ДСНС, Міненергосвілля, а також головних розпорядників бюджетних коштів опрацювати його, вжити вичерпних заходів щодо усунення виявлених недоліків і не допускати їх у поточному та наступному бюджетних періодах, а також, у разі необхідності прийняття рішення Кабінету Міністрів України, подати узгоджені пропозиції в установленому порядку (доручення від 20.04.2017 № 15009/1/1-17).</p>	Організовано роботу центральних та місцевих органів виконавчої влади щодо розгляду матеріалів аудиту Рахункової палати та вжиття заходів реагування.
1.1	Проаналізувати недоліки, відображені у рішенні Рахункової палати про результати аудиту ефективності використання коштів резервного фонду державного бюджету в 2016 році, та вжити дієвих заходів з їх усунення, у тому числі щодо погашення існуючої дебіторської та кредиторської заборгованості, а також повернення до державного бюджету коштів, виділених у 1997–2012 роках із резервного фонду на умовах повернення	<p>Виконано частково. Міноборони, Мінсоцполітики, Мінфіном та СБУ забезпечено погашення у 2017 році дебіторської заборгованості за видатками резервного фонду державного бюджету на загальну суму 193 283,5 тис. гривень.</p> <p>Водночас на кінець бюджетного періоду непогашена заборгованість перед головними розпорядниками бюджетних коштів становила 572 456,2 тис. гривень.</p> <p>Мінсоцполітики та Івано-Франківською ОДА у 2017 році погашено кредиторську заборгованість за видатками резервного фонду державного бюджету на загальну суму 1 186,5 тис. гривень.</p> <p>Разом з тим станом на 01.01.2018 не погашено заборгованість перед суб'єктами господарювання на загальну суму 83 649,1 тис. гривень.</p> <p>Прострочена заборгованість головних розпорядників бюджетних коштів за фінансовою допомогою, наданою на поворотній основі відповідно до рішень Кабінету Міністрів України протягом 1997 – 1998 років, у 2017 році зменшилася з 350 713,1 до 218 006,1 тис. грн, або на 132 707,0 тис. гривень. Зменшення цієї заборгованості пов'язане із:</p>	<p>Погашено частину дебіторської заборгованості за видатками резервного фонду державного бюджету (193 283,5 тис. гривень).</p> <p>Погашено частину кредиторської заборгованості за видатками резервного фонду державного бюджету (1 186,5 тис. гривень).</p>

№ з/п	Зміст рекомендацій Рахункової палати	Стан виконання рекомендацій	Результати
		<p>- списанням Міненерговугілля боргу в сумі 129 264,9 тис. грн (шляхом прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 994, якою врегульовано питання, пов'язані із стягненням з Міністерства простроченої заборгованості, що обліковувалася за ним у Казначействі, а також визначеної судовими рішеннями, що набрали законної сили);</p> <p>- проведенням розрахунків іншими боржниками на загальну суму 3 442,1 тис. грн (Херсонською облдержадміністрацією – 3 400,0 тис. грн, Міненерговугіллям – 20,0 тис. грн, Тернопільською ОДА – 11,0 тис. грн, Закарпатською ОДА – 9,2 тис. грн та Хмельницькою ОДА – 1,9 тис. гривень).</p>	<p>Врегульовано питання щодо заборгованості Міненерговугілля за фінансовою допомогою (129 264,9 тис. грн), наданою на поворотній основі відповідно до рішень Кабінету Міністрів України протягом 1997 – 1998 років.</p> <p>Погашено частину простроченої заборгованості за фінансовою допомогою (3 400,0 тис. грн), наданою на поворотній основі, відповідно до рішень Кабінету Міністрів України протягом 1997 – 1998 років.</p>
1.2	<p>Розробити та подати на розгляд Кабінету Міністрів України проекти нормативно-правових актів, спрямованих на усунення недоліків, відображених у рекомендаціях Рахункової палати, у тому числі й за результатами аудиту ефективності використання коштів резервного фонду державного бюджету в 2015 році (доручення Кабінету Міністрів України від 18.05.2016 № 16662/2/1-16 до листа Рахункової палати від 04.05.2016 № 03-83)</p>	<p>Виконано частково.</p> <p>З метою усунення існуючих недоліків і правового врегулювання окремих питань центральними органами виконавчої влади напрацьовано низку ініціатив, які було враховано в таких нормативно-правових актах:</p> <p>- Законі України від 07.12.2017 № 2246-VIII "Про Державний бюджет України на 2018 рік"</p> <p>- постановвах Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 837 "Про удосконалення механізму призначення та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності деяких категорій осіб відповідно до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" та від 11.01.2018 № 14 "Деякі питання використання коштів державного бюджету для надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, смерть яких пов'язана з участю в масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 р., та особам, які отримали тілесні ушкодження, побої, мордування під час участі в зазначених акціях";</p> <p>- постанові Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 994 "Про списання простроченої заборгованості перед державою за кредитами, бюджетними позичками та фінансовою допомогою, наданими на</p>	<p>Починаючи з 2018 року запроваджено в Державному бюджеті України нову бюджетну програму за КПКВК 2501190, що спростило процедури призначення та виплати грошової допомоги членам сімей осіб, смерть яких пов'язана з участю в масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21.11.2013 по 21.02.2014, та особам, які отримали тілесні ушкодження, побої, мордування під час участі в зазначених акціях.</p> <p>Врегульовано правові неузгодженості питань подання та розгляду звернень щодо виділення коштів для виплати одноразової грошової допомоги членам сімей загиблих осіб і особам, постраждалим під час участі в Революції Гідності та в антитерористичній операції.</p> <p>Урегульовано питання щодо заборгованості Міненерговугілля за фінансовою допомогою (129 264,9 тис. грн), наданою на поворотній</p>

№ з/п	Зміст рекомендацій Рахункової палати	Стан виконання рекомендацій	Результати
		<p>поворотній основі відповідно до рішень Кабінету Міністрів України 1994–1999 років, а також нарахованих на них пені та штрафів станом на 1 січня 2017 року";</p> <p>- розпорядженні Кабінету Міністрів України від 12.04.2017 № 253-р "Про виділення коштів для завершення будівництва інженерних споруд з метою зміцнення обороноздатності держави";</p> <p>- розпорядженні Кабінету Міністрів України від 21.12.2017 № 935-р "Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству фінансів на 2017 рік, та розподіл стабілізаційної дотації з державного бюджету місцевим бюджетам між обласними бюджетами".</p> <p>Разом з тим неврегульованими залишається ряд питань, зокрема після внесення у 2016 і 2017 роках змін до Кодексу цивільного захисту України:</p> <p>- визначення на державному рівні розмірів надання (виплати) матеріальної допомоги (компенсації) внаслідок НС; механізму визначення ступеня загрози виникнення НС;</p> <p>- врахування в цьому Кодексі вимог Закону України від 23.09.99 № 1105-XIV "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (статті 41 і 42) шляхом, зокрема, визначення переліку випадків, при настанні яких відшкодування шкоди та виплати у разі смерті потерпілих на виробництві може здійснюватися за рахунок коштів резервного фонду бюджету.</p>	<p>основи відповідно до рішень Кабінету Міністрів України 1997–1998 років.</p> <p>Забезпечено фінансування (виділено 29 179,1 тис. грн) завершення розпочатого Запорізькою ОДА у 2015 році будівництва інженерних споруд військового призначення.</p> <p>Вжито заходів, спрямованих на посилення ефективності управління коштами резервного фонду державного бюджету, зокрема щодо уникнення накопичення їх незадіяного залишку та перерозподілу вільного бюджетного ресурсу на інші напрями.</p> <p>Відсутнє правове забезпечення у ряді сфер, що створює чинники для зменшення ефективності використання коштів резервного фонду державного бюджету.</p>
1.3	Посилити контроль за управлінням і використанням коштів резервного фонду державного бюджету	<p>Виконано частково.</p> <p>З метою уникнення накопичення наприкінці бюджетного періоду незадіяного залишку коштів резервного фонду державного бюджету розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.12.2017 № 935-р перерозподілено 90 000,0 тис. грн на інші напрями діяльності.</p> <p>Разом з тим станом на 01.01.2018 залишок невикористаних коштів резервного фонду державного бюджету утворився в обсязі 271 840,1 тис. гривень.</p> <p>Крім того, варто звернути увагу на негативні тенденції, зокрема, щодо подання центральними й місцевими органами виконавчої влади звернень до Кабінету Міністрів України про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету без належних обґрунтувань та</p>	<p>Перерозподілено незадіяні кошти резервного фонду державного бюджету в обсязі 90 000,0 тис. грн на інші напрями діяльності.</p> <p>Наявні чинники зменшення ефективності використання коштів резервного фонду державного бюджету.</p>

№ з/п	Зміст рекомендацій Рахункової палати	Стан виконання рекомендацій	Результати
		розрахунків; несвочасного виконання відповідних рішень Кабінету Міністрів України та ін.	
2. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України			
2.1	<p>Розробити та подати на розгляд Кабінету Міністрів України зміни до Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 № 415, у частині:</p> <ul style="list-style-type: none"> - врахування вимог підпунктів 22 і 23 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" стосовно особливостей застосування норм кодексу в умовах воєнного стану та у разі здійснення згідно із законом заходів з часткової мобілізації; - узгодження напрямів використання коштів резервного фонду державного бюджету, визначених зазначеним вище Порядком, з частиною 1 ст. 24 Бюджетного кодексу України (<i>виключення з напрямів використання коштів, які можуть бути передбачені під час складання проекту бюджету, зокрема, запровадження паспорта громадянина України для виїзду за кордон з безконтактним електронним носієм; запровадження паспорта громадянина України з безконтактним електронним носієм; заходи, пов'язані з тимчасовим переміщенням громадян України з районів проведення антитерористичної операції та тимчасово окупованої території України</i>), а також ст. 5 Закону України від 21.02.2014 № 745-VII "Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх сімей", яка визначає резервний фонд державного бюджету джерелом покриття витрат на державну допомогу постраждалим учасникам та членам сімей учасників масових акцій громадського протесту 	<p>Не виконано.</p> <p>Аудитом встановлено, що у 2017 році Мінекономрозвитку не подавався на розгляд Кабінету Міністрів України проект рішення щодо внесення змін до Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 № 415.</p> <p>Водночас Міністерством здійснюється опрацювання проекту відповідного рішення Кабінету Міністрів України.</p>	<p>Наявність суперечливих правових норм, що ускладнює процес підготовки та прийняття рішень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету.</p>
2.2.	<p>Посилити контроль за своєчасністю підготовки проектів рішень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету, переліків робіт і заходів, а також звітів про використання коштів</p>	<p>Виконана частково.</p> <p>Аудитом встановлено, що рекомендація у 2017 році була виконана частково, зокрема, як і в минулому році, рішення про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету</p>	<p>Наявні чинники зменшення ефективності використання коштів резервного фонду державного бюджету.</p>

№ з/п	Зміст рекомендацій Рахункової палати	Стан виконання рекомендацій	Результати
		готувалися довго, несвоєчасно затверджувалися переліки витрат і подавалися звіти про використання бюджетних коштів.	
2.3	Передбачити під час підготовки проектів рішень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету необхідність затвердження головними розпорядниками бюджетних коштів не переліків витрат, а переліків робіт і заходів, як це визначено Порядком використання коштів резервного фонду бюджету	Не виконано. Аудитом встановлено, що рекомендація у 2017 році не була виконана, зокрема, як і в минулих роках, рішенням Кабінету Міністрів України про виділення у 2017 році коштів з резервного фонду державного бюджету зобов'язували центральні та місцеві органи виконавчої влади затверджувати переліки витрат.	—"—"
2.4	Вжити заходів щодо усунення недоліків і порушень, виявлених під час аудиту	Виконано частково. Аудитом встановлено, що у 2017 році вживалися заходи, спрямовані на виконання рекомендацій Рахункової палати, усунення виявлених недоліків та їх недопущення в майбутньому. Водночас більша частина рекомендацій не втратила своєї актуальності та потребує подальшого впровадження.	—"—"
3. Міністерство соціальної політики України			
3.1	Розробити та подати на розгляд Кабінету Міністрів України Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги у зв'язку зі знищенням або пошкодженням майна під час участі у масових акціях громадського протесту, які відбулися у період з 21.11.2013 по 21.02.2014;	Не виконано. Аудитом встановлено, що у 2017 році Мінсоцполітики не здійснювалося розроблення Порядку призначення і виплати державної допомоги у зв'язку зі знищенням або пошкодженням майна під час участі у масових акціях громадського протесту, які відбулися у період з 21.11.2013 по 21.02.2014, наявність якого передбачає Закон України від 21.02.2014 № 745-VII "Про встановлення державної допомоги постраждалим учасникам масових акцій громадського протесту та членам їх сімей". Водночас Мінсоцполітики наголошує на відсутності звернень стосовно виплати державної допомоги у зв'язку із знищенням або пошкодженням майна під час участі у зазначених вище масових акціях громадського протесту (зокрема, в листі від 24.04.2017 № 8660/0/2-17/40).	Відсутнє правове забезпечення у даній сфері.
3.2	Врегулювати питання подання та розгляду звернень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету, передбачених для виплати одноразової грошової допомоги (узгодження порядків виплати одноразової грошової допомоги, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 324, від 23.12.2015 № 1098, від 19.08.2015 № 604, від 29.07.2016 № 535, від 29.04.2016 № 336	Виконано частково. Рекомендацію у частині, що стосується постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2016 № 336, виконано шляхом прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 837. Водночас у зв'язку з втратою чинності постановами Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 324, від 29.07.2015 № 535 і від 23.12.2015 № 1098 рекомендація щодо їх удосконалення втратила актуальність.	У результаті вжитих заходів урегульовано правові неузгодженості питань подання та розгляду звернень щодо виділення коштів для виплати одноразової грошової допомоги членам сімей загиблих осіб і особам, постраждалим під час участі в Революції Гідності та в антитерористичній операції.

№ з/п	Зміст рекомендацій Рахункової палати	Стан виконання рекомендацій	Результати
	<i>та п. 12 Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 № 415);</i>	Неузгодженими залишаються порядки, затверджені постановами Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 № 604 і від 29.03.2002 № 415.	Наявність суперечливих правових норм, що ускладнює процес підготовки та прийняття рішень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету.
3.3	Розробити та подати на розгляд Кабінету Міністрів України зміни до п. 12 порядків виплат одноразової грошової допомоги, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 324, від 29.07.2016 № 535, від 23.12.2015 № 1098 та п. 13 наказу Міністерства соціальної політики України від 06.05.2014 № 275 у частині збільшення терміну зберігання сформованих органами соціального захисту населення особових справ осіб, яким виплачено допомогу, а також визначення у вказаних порядках механізму здійснення виплат у випадку переведення постраждалих із однієї категорії до іншої.	<p>Виконано частково.</p> <p>У зв'язку із втратою чинності постановами Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 324, від 23.12.2015 № 1098 і від 29.07.2016 № 535 рекомендація щодо їх удосконалення втратила актуальність.</p> <p>Водночас рекомендацію враховано у Порядку надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, смерть яких пов'язана з участю в масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 р., та особам, які отримали тілесні ушкодження, побої, мордування під час участі в зазначених акціях, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 14.</p> <p>Цим Порядком, зокрема, передбачено зберігання протягом десяти років особових справ осіб, яким виплачено допомогу.</p> <p>Разом з тим невіршеними залишаються питання щодо механізму здійснення виплат у разі переведення постраждалих із однієї категорії до іншої, крім випадків, пов'язаних із смертю постраждалих від тяжких тілесних ушкоджень.</p>	<p>За результатами вжитих заходів урегульовано питання зберігання особових справ осіб, яким виплачено допомогу.</p> <p>Відсутнє правове забезпечення у даній сфері.</p>

**Перелік рішень Кабінету Міністрів України
про виділення у 2017 році коштів з резервного фонду державного бюджету**

№ з/п	Розпорядження Кабінету Міністрів України				Головний розпорядник бюджетних коштів	Сума, тис. грн
	дата	номер	назва	скорочена назва		
1	18.01.2017	33-р	Про перепоховання в Україні останків видатного українського письменника Олександра Олеся	розпорядження № 33-р	МЗС	60,0
					Мінкультури	80,0
2	25.01.2017	40-р	Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 січня 2017 р. № 33	розпорядження № 40-р	×	×
3	08.02.2017	84-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, які загинули (померли) під час участі в антитерористичній операції, та особам, які отримали інвалідність під час участі в зазначеній операції	розпорядження № 84-р	Мінсоцполітики	4 898,1
4	08.02.2017	101-р	Про виділення коштів для здійснення першочергових невідкладних заходів, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайної ситуації на території Сокальського району Львівської області	розпорядження № 101-р	Львівська ОДА	11 882,542
5	08.02.2017	102-р	Про виділення коштів для відшкодування витрат, пов'язаних з похованням Голови Державної інспекції ядерного регулювання Божка С. Г.	розпорядження № 102-р	Держатомрегулювання	105,0
6	21.02.2017	149-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги особам, які отримали легкі тілесні ушкодження, побої, мордування під час участі у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 року	розпорядження № 149-р	Мінсоцполітики	28 528,0
7	21.02.2017	151-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги особам, які отримали тяжкі тілесні ушкодження під час участі в масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 року	розпорядження № 151-р	Мінсоцполітики	29 838,4
8	21.02.2017	152-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги особам, які отримали тілесні ушкодження середньої тяжкості під час участі у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 року	розпорядження № 152-р	Мінсоцполітики	20 592,35
9	21.02.2017	153-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, смерть яких пов'язана з участю в масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 року	розпорядження № 153-р	Мінсоцполітики	34 819,6
10	03.03.2017	145-р	Про виділення коштів для надання допомоги постраждалим і сім'ям осіб, які загинули внаслідок аварії у відокремленому підрозділі "Шахта "Степова" державного підприємства "Львіввугілля"	розпорядження № 145-р	Львівська ОДА	5 725,0

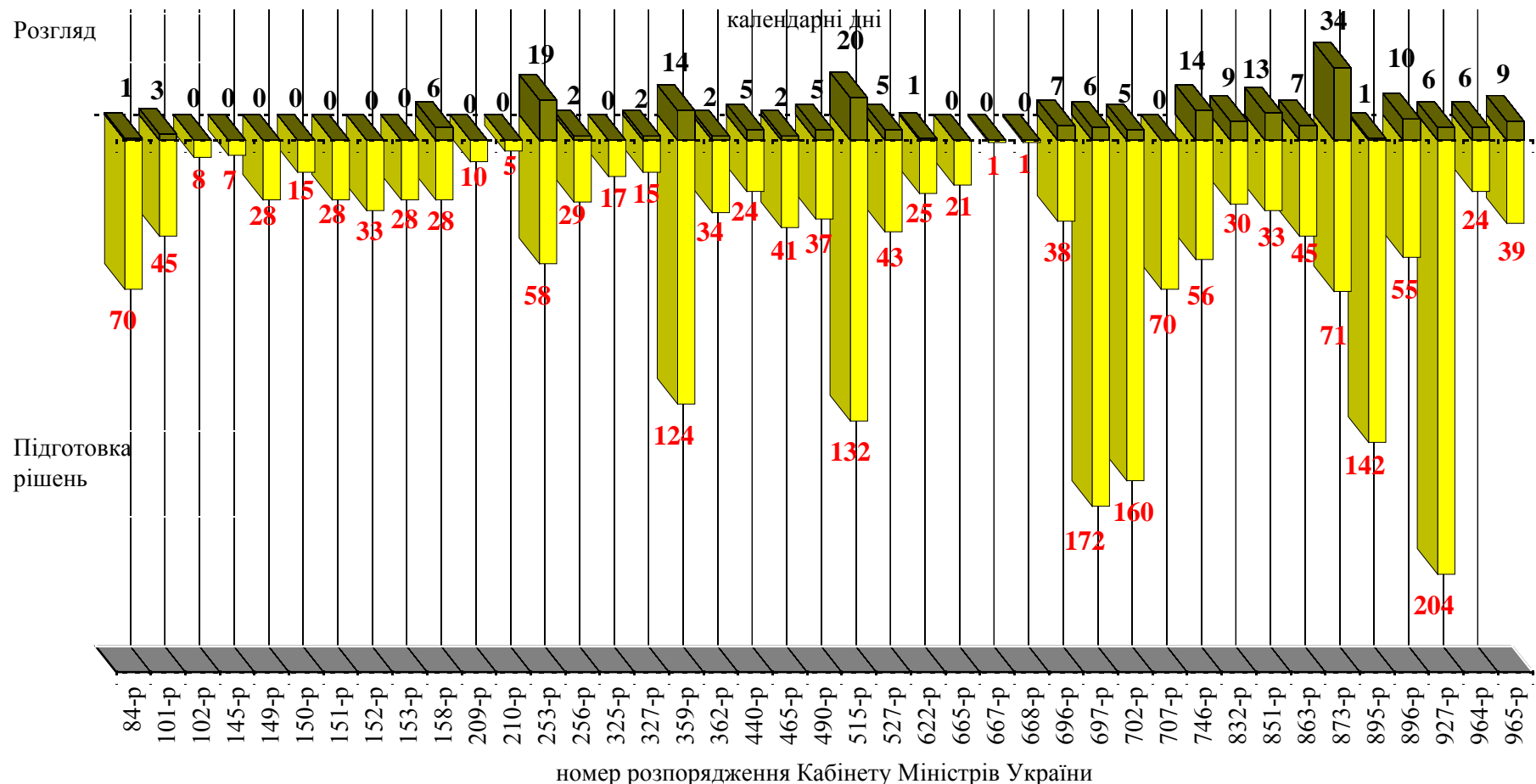
№ з/п	Розпорядження Кабінету Міністрів України				Головний розпорядник бюджетних коштів	Сума, тис. грн
	дата	номер	назва	скорочена назва		
11	10.03.2017	150-р	Про виділення коштів для придбання порівняльного мікроскопа для проведення судових криміналістичних експертиз	розпорядження № 150-р	Мін'юст (для придбання Київським науково-дослідним інститутом судових експертиз)	5 800,0
12	10.03.2017	158-р	Про виділення коштів для здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням та ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій	розпорядження № 158-р	МВС (для ДСНС)	53 300,0
13	29.03.2017	209-р	Про виділення коштів для проведення заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, що склалася 23 березня 2017 р. у м. Балаклії Харківської області	розпорядження № 209-р	Харківська ОДА	100 000,0
14	29.03.2017	210-р	Про виділення коштів для здійснення заходів, пов'язаних з очищенням від вибухонебезпечних предметів території у м. Балаклії та прилеглих населених пунктах Харківської області	розпорядження № 210-р	МВС (для ДСНС)	20 600,0
15	12.04.2017	253-р	Про виділення коштів для завершення будівництва інженерних споруд з метою зміцнення обороноздатності держави	розпорядження № 253-р	Міноборони (для завершення будівництва Запорізькою ОДА)	29 179,132
16	12.04.2017	256-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, які загинули (померли) під час участі в антитерористичній операції, та особам, які отримали інвалідність під час участі в зазначеній операції	розпорядження № 256-р	Мінсоцполітики	6 090,3
17	12.04.2017	292-р	Про виділення коштів для здійснення заходів, пов'язаних з підвищенням рівня захищеності небезпечних об'єктів зберігання боєзапасу Збройних Сил	розпорядження № 292-р	Міноборони	199 008,7
18	26.04.2017	325-р	Про виділення коштів для придбання житла мешканцям, які потребують відселення з аварійних житлових будинків, та здійснення заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, що склалася 23 березня 2017 р. у м. Балаклії Харківської області	розпорядження № 325-р	Харківська ОДА	45 000,0
19	18.05.2017	327-р	Про надання гуманітарної допомоги Республіці Молдова	розпорядження № 327-р	МЗС	10 000,0
20	31.05.2017	359-р	Про виділення коштів для проведення протиаварійних робіт, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайної ситуації у системі тепlopостачання державного підприємства "Міжнародний дитячий центр "Артек"	розпорядження № 359-р	Державне управління справами	31 795,404
21	31.05.2017	362-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, які загинули (померли) під час участі в антитерористичній операції, та особам, які отримали інвалідність під час участі в зазначеній операції	розпорядження № 362-р	Мінсоцполітики	4 653,7
22	31.05.2017	465-р	Про виділення коштів для здійснення заходів, пов'язаних із ліквідацією наслідків надзвичайної ситуації на території Волинської області	розпорядження № 465-р	Волинська ОДА	17 000,0

№ з/п	Розпорядження Кабінету Міністрів України				Головний розпорядник бюджетних коштів	Сума, тис. грн
	дата	номер	назва	скорочена назва		
23	14.06.2017	408-р	Для службового користування	розпорядження № 408-р	Адміністрація Держспецзв'язку	50 000,0
24	04.07.2017	440-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, які загинули (померли) під час участі в антитерористичній операції, та особам, які отримали інвалідність під час участі в зазначеній операції	розпорядження № 440-р	Мінсоцполітики	3 989,0
25	04.07.2017	500-р	Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 р. № 325	розпорядження № 500-р	×	×
26	12.07.2017	895-р	Про виділення коштів для здійснення заходів з облаштування полігонів для приймання твердих побутових відходів з метою запобігання виникненню надзвичайної ситуації у м. Львові	розпорядження № 895-р	Львівська ОДА	49 968,552
27	19.07.2017	490-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги особам, які отримали легкі тілесні ушкодження, побої, мордування під час участі у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 року	розпорядження № 490-р	Мінсоцполітики	1 536,0
28	09.08.2017	515-р	Для службового користування	розпорядження № 515-р	Служба безпеки України	71 100,0
29	09.08.2017	527-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги особі, яка отримала тяжке тілесне ушкодження під час участі у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 р., та особам, які отримали тілесні ушкодження середньої тяжкості під час участі в зазначених акціях	розпорядження № 527-р	Мінсоцполітики	2 686,55
30	30.08.2017	665-р	Про надання гуманітарної допомоги Грузії	розпорядження № 665-р	МВС (для ДСНС)	260,3
31	13.09.2017	622-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги особі, яка отримала тяжке тілесне ушкодження під час участі у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 р., особам, які отримали тілесні ушкодження середньої тяжкості та легкі тілесні ушкодження, побої, мордування під час участі в зазначених акціях	розпорядження № 622-р	Мінсоцполітики	2 388,75
32	13.09.2017	648-р	Про внесення зміни до пункту 2 розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 253	розпорядження № 648-р	×	×
33	27.09.2017	667-р	Про виділення коштів для проведення заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, що склалася 26 вересня 2017 р. у м. Калинівці Вінницької області	розпорядження № 667-р	Вінницька ОДА	100 000,0
34	27.09.2017	668-р	Про виділення коштів для здійснення заходів, пов'язаних з очищенням від вибухонебезпечних предметів території м. Калинівки Вінницької області та прилеглих населених пунктів	розпорядження № 668-р	МВС (для ДСНС)	23 500,0

№ з/п	Розпорядження Кабінету Міністрів України				Головний розпорядник бюджетних коштів	Сума, тис. грн
	дата	номер	назва	скорочена назва		
35	27.09.2017	686-р	Про виділення коштів для здійснення першочергових невідкладних заходів, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайної ситуації на території Тернопільської області	розпорядження № 686-р	Тернопільська ОДА	26 000,0
36	04.10.2017	696-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, які загинули (померли) під час участі в антитерористичній операції, та особам, які отримали інвалідність під час участі в зазначеній операції	розпорядження № 696-р	Мінсоцполітики	11 018,8
37	04.10.2017	697-р	Про виділення коштів для здійснення першочергових невідкладних заходів, пов'язаних із запобіганням виникненню надзвичайної ситуації техногенного характеру у зв'язку із затопленням шахт Первомайсько-Стаханівського вугледобувного регіону Луганської області	розпорядження № 697-р	Міненерговугілля	86 963,299
38	04.10.2017	702-р	Про виділення коштів для проведення робіт з відновлення і капітального ремонту пошкодженої внаслідок надзвичайної ситуації, що склалася 23 березня 2017 р., інфраструктури військової частини А 1352 (м. Балаклія Харківської області)	розпорядження № 702-р	Міноборони	27 019,89
39	04.10.2017	707-р	Про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету	розпорядження № 707-р	Національна академія медичних наук	500,0
40	04.10.2017	746-р	Про виділення коштів для проведення аварійно-відбудовних робіт на об'єктах соціальної сфери, які пошкоджені внаслідок стихійного лиха, яке сталося 1 липня 2017 р. на території Черкаської області	розпорядження № 746-р	Черкаська ОДА	9 110,521
41	11.10.2017	719-р	Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 р. № 667	розпорядження № 719-р	×	×
42	11.10.2017	809-р	Про виділення коштів для здійснення заходів, пов'язаних з підвищенням рівня захищеності об'єктів зберігання боєзапасу Збройних Сил	розпорядження № 809-р	Міноборони	100 000,0
43	08.11.2017	851-р	Для службового користування	розпорядження № 851-р	Служба безпеки України	43 300,0
44	22.11.2017	832-р	Про виділення коштів для проведення аварійно-відновних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, що склалася 21 вересня 2017 р. на території Житомирської області	розпорядження № 832-р	Житомирська ОДА	50 068,108
45	22.11.2017	873-р	Про виділення коштів для здійснення заходів, пов'язаних з ліквідацією наслідків надзвичайної ситуації, що склалася на магістральному газопроводі "Луганськ - Лисичанськ - Рубіжне"	розпорядження № 873-р	Луганська ОДА	35 744,014
46	01.12.2017	896-р	Про виділення коштів для проведення аварійно-відновних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, що склалася 17 – 18 вересня 2017 р. на території Закарпатської області	розпорядження № 896-р	Закарпатська ОДА	18 182,613
47	06.12.2017	863-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги особам, які отримали легкі тілесні ушкодження, побої, мордування під час участі	розпорядження № 863-р	Мінсоцполітики	1 408,0

№ з/п	Розпорядження Кабінету Міністрів України				Головний розпорядник бюджетних коштів	Сума, тис. грн
	дата	номер	назва	скорочена назва		
			у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 року			
48	13.12.2017	927-р	Про виділення коштів для відшкодування витрат санаторно-курортним закладам Одеської області	розпорядження № 927-р	Одеська ОДА	16 713,6
49	20.12.2017	964-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги особам, які отримали тілесні ушкодження середньої тяжкості під час участі у масових акціях громадського протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 р. по 21 лютого 2014 р., та особам, які отримали легкі тілесні ушкодження, побої, мордування під час участі в зазначених акціях	розпорядження № 964-р	Мінсоцполітики	3 080,5
50	20.12.2017	965-р	Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги членам сімей осіб, які загинули (померли) під час участі в антитерористичній операції, та особам, які отримали інвалідність під час участі в зазначеній операції	розпорядження № 965-р	Мінсоцполітики	10 698,3
ВСЬОГО						1 404 193,025

Тривалість розгляду звернень щодо виділення коштів з резервного фонду державного бюджету та підготовки Мінекономрозвитку відповідних проектів рішень Кабінету Міністрів України у 2017 році

Примітка: показник кількості календарних днів, який дорівнює "0", означає, що події відбулися в одну й ту саму дату, за таких обставин:
 - збіг дати звернення про виділення коштів з датою доручення Кабінету Міністрів України;
 - розгляд звернення безпосередньо під час засідання Кабінету Міністрів України та прийняття на ньому відповідного рішення з наданням доручення щодо подальшого оформлення нормативно-правового акта.

**Стан використання у 2017 році коштів резервного фонду державного бюджету
в розрізі рішень Кабінету Міністрів України та відповідних бюджетних програм**

тис. грн											
Головний розпорядник бюджетних коштів	Номер розпорядження КМУ	КПКВК	Виділено коштів	План на рік з урахуванням внесених змін	Відхилення +/- (гр.4 – гр.5)	Відкрито асигнувань	Відхилення +/- (гр.5 – гр.7)	Розподілено асигнувань	Відхилення +/- (гр.7 – гр.9)	Касові видатки	Залишок невикористаних розподілених асигнувань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Міноборони	253-р	2101700	29 179,1	29 179,1	–	29 179,1	–	8 630,2	20 548,9	8 630,2	–
	292-р 809-р	2101710	299 008,7	299 008,7	–	299 008,7	–	299 008,7	–	285 663,2	13 345,5
	702-р	2101720	27 019,9	27 019,9	–	27 019,9	–	27 019,9	–	27 019,5	0,4
	<i>Разом:</i>	×	355 207,7	355 207,7	–	355 207,7	–	334 658,8	20 548,9	321 312,9	13 345,9
Мінсоцполітики	84-р, 256-р, 362-р, 440-р, 696-р, 965-р	2501700	41 348,2	41 348,2	–	41 348,2	–	41 348,2	–	41 348,2	–
	153-р	2501710	34 819,6	34 819,6	–	34 819,6	–	34 819,6	–	34 819,6	–
	151-р, 527-р 622-р	2501720	30 578,0	30 578,0	–	30 578,0	–	29 308,6	1 269,4	29 308,6	–
	152-р, 527-р, 622-р, 964-р	2501730	26 152,6	26 152,6	–	26 152,6	–	25 454,8	697,8	25 374,8	80,0
	149-р 490-р 622-р 863-р 964-р	2501740	33 328,0	33 328,0	–	33 328,0	–	29 312,0	4 016,0	29 248,0	64,0
	<i>Разом:</i>	×	166 226,4	166 226,4	–	166 226,4	–	160 243,2	5 983,2	160 099,2	144,0
Харківська ОДА	209-р 325-р	7901700	143 168,6	143 168,6	–	143 168,6	–	143 168,6	–	130 633,2	12 535,4
	325-р	×	1 831,4	–	1 831,4	–	–	–	–	–	–
	<i>Разом:</i>	×	145 000,0	143 168,6	1 831,4	143 168,6	–	143 168,6	–	130 633,2	12 535,4
СБУ	515-р	6521700	71 100,0	71 100,0	–	71 100,0	–	70 933,7	166,3	70 933,7	–
	851-р	6521710	43 300,0	43 300,0	–	43 300,0	–	43 300,0	–	41 740,1	1 559,9

Головний розпорядник бюджетних коштів	Номер розпорядження КМУ	КПКВК	Виділено коштів	План на рік з урахуванням внесених змін	Відхилення +/- (гр.4 – гр.5)	Відкрито асигнувань	Відхилення +/- (гр.5 – гр.7)	Розподілено асигнувань	Відхилення +/- (гр.7 – гр.9)	Касові видатки	Залишок невикористаних розподілених асигнувань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	<i>Разом:</i>	<i>x</i>	<i>114 400,0</i>	<i>114 400,0</i>	<i>–</i>	<i>114 400,0</i>	<i>–</i>	<i>114 233,7</i>	<i>166,3</i>	<i>112 673,8</i>	<i>1 559,9</i>
Вінницька ОДА	667-р	7721700	100 000,0	100 000,0	–	100 000,0	–	100 000,0	–	35 050,6	64 949,4
МВС	158-р	1006700	53 300,0	53 300,0	–	53 300,0	–	53 300,0	–	53 288,7	11,3
	210-р	1006710	20 600,0	20 600,0	–	20 600,0	–	13 307,8	7 292,2	13 306,0	1,7
	665-р	1006730	260,3	260,3	–	260,3	–	230,9	29,4	230,9	–
		<i>x</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>0,0</i>	<i>–</i>	<i>–</i>
	<i>Разом:</i>	<i>x</i>	<i>97 660,3</i>	<i>97 660,3</i>	<i>–</i>	<i>97 660,3</i>	<i>–</i>	<i>88 938,2</i>	<i>8 722,1</i>	<i>88 790,3</i>	<i>147,8</i>
Мінергоровугілля	697-р	1101700	86 963,3	86 963,3	–	86 963,3	–	28 158,5	58 804,8	9 830,6	18 328,0
Львівська ОДА	101-р	7831700	11 882,5	11 882,5	–	11 882,5	–	11 882,5	–	9 476,2	2 406,3
	145-р	7831710	5 725,0	5 725,0	–	5 725,0	–	5 725,0	–	5 725,0	–
	895-р	7831720	49 968,6	49 968,6	–	49 968,6	–	49 968,6	–	42 996,1	6 972,5
	<i>Разом:</i>	<i>x</i>	<i>67 576,1</i>	<i>67 576,1</i>	<i>–</i>	<i>67 576,1</i>	<i>–</i>	<i>67 576,1</i>	<i>–</i>	<i>58 197,3</i>	<i>9 378,8</i>
Житомирська ОДА	832-р	7761700	50 068,1	50 068,1	–	50 068,1	–	50 068,1	–	25 226,8	24 841,3
Адміністрація Держспецв'язку	408-р	6641700	50 000,0	50 000,0	–	50 000,0	–	50 000,0	–	50 000,0	–
Луганська ОДА	873-р	7821700	35 744,0	35 744,0	–	35 744,0	–	35 744,0	–	34 977,5	766,5
ДУС	359-р	301700	31 795,4	31 795,4	–	31 795,4	–	31 795,4	–	31 531,9	263,5
Тернопільська ОДА	686-р	7891700	1 359,4	1 359,4	–	1 359,4	–	1 359,4	–	–	1 359,4
		<i>x</i>	24 640,6	–	24 640,6	–	–	0,0	–	–	–
	<i>Разом:</i>	<i>x</i>	<i>26 000,0</i>	<i>1 359,4</i>	<i>24 640,6</i>	<i>1 359,4</i>	<i>–</i>	<i>1 359,4</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>1 359,4</i>
Закарпатська ОДА	896-р	7771700	18 182,6	18 182,6	–	18 182,6	–	18 182,6	–	17 700,9	481,7
Волинська ОДА	465-р	7731700	17 000,0	17 000,0	–	17 000,0	–	17 000,0	–	16 848,8	151,2
Одеська ОДА	927-р	7851700	16 713,6	16 713,6	–	16 713,6	–	16 713,6	–	16 688,6	25,0
МЗС	33-р	1401700	51,6	51,6	–	51,6	–	51,6	–	51,6	–
		<i>x</i>	8,4	–	8,4	–	–	–	–	–	–
	327-р	1401710	9 979,9	9 979,9	–	9 979,9	–	9 979,9	–	9 979,9	–
		<i>x</i>	20,1	–	20,1	–	–	–	–	–	–
	<i>Разом:</i>	<i>x</i>	<i>10 060,0</i>	<i>10 031,5</i>	<i>28,5</i>	<i>10 031,5</i>	<i>–</i>	<i>10 031,5</i>	<i>–</i>	<i>10 031,5</i>	<i>–</i>
Черкаська ОДА	746-р	7931700	9 110,5	9 110,5	–	9 110,5	–	9 110,5	–	7 326,0	1 784,5
Мін'юст	150-р	3601700	5 800,0	5 800,0	–	5 800,0	–	5 800,0	–	5 328,0	472,0
НАМН	707-р	<i>x</i>	500,0	–	500,0	–	–	–	–	–	–
Держатом-регулювання	102-р	5271700	105,0	105,0	–	105,0	–	105,0	–	105,0	–
Мінкультури	33-р	<i>x</i>	80,0	–	80,0	–	–	–	–	–	–
ВСЬОГО	x	x	1 404 193,0	1 377 112,5	27 080,5	1 377 112,5	–	1 282 887,2	94 225,3	1 132 352,9	150 534,3